VNITREK.qxd 14.4.2006 17:42 Stránka 1

Pohádky z Rovaniemi do Prahy

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:42 Stránka 2

Za pomoc při práci na knize děkuji Jiřímu Frantovi a Markovi Medunovi.

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:42 Stránka 3

Obsah

The Vain Bear 5
Timo and the Princess Vendla 19
The Two Pines Cones 45
O Smolíčkovi 65
Pohádka o perníkové chaloupce 87
Hrnečku, vař! 113

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:42 Stránka 4

Mým rodičům.

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:42 Stránka 5

The Vain Bear

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:42 Stránka 6

THE VAIN BEAR

The bear was not always vain. There was a time when he paid very little attention to his looks. One day, however, he happened to notice what a beautiful red coat the fox had, and he grew very envious. He asked the fox:
„Cousin, where did you get such a beautiful red coat?“
„My coat?“ said the fox. „Why, I climbed on a haystack one day, and my friends set fire to the hay underneath me. I let my coat burn a little, and ever since it has been this beautiful colour that you see.“
„Really?“ said the bear. „I wish you'd do the same for me. I'd like to have a red coat, too.“
„Gladly,“ said the fox, laughing to himself. „There is a haystack over in that field. Climb up on it and I'll light the fire.“
The bear clambered up to the top of the stack, shouting: „Hurry, cousin, hurry!“
So the fox set fire to the hay, and soon the bear was nearly smothered in smoke.
„It's burning,“ he cried. „It's burning! Shall I jump down?“
„It's not ready yet, wait a little longer!“ the fox called back.
Just then a wind sprang up and the hay burst into flame. The bear's long fur caught fire and he jumped from the haystack and dived into the stream.
„Wait till I catch you!“ he called to the fox. But the fox had already run away.
And ever since that day the bear's fur has been dark and coarse, and singed at the tips.

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:42 Stránka 7

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:42 Stránka 8

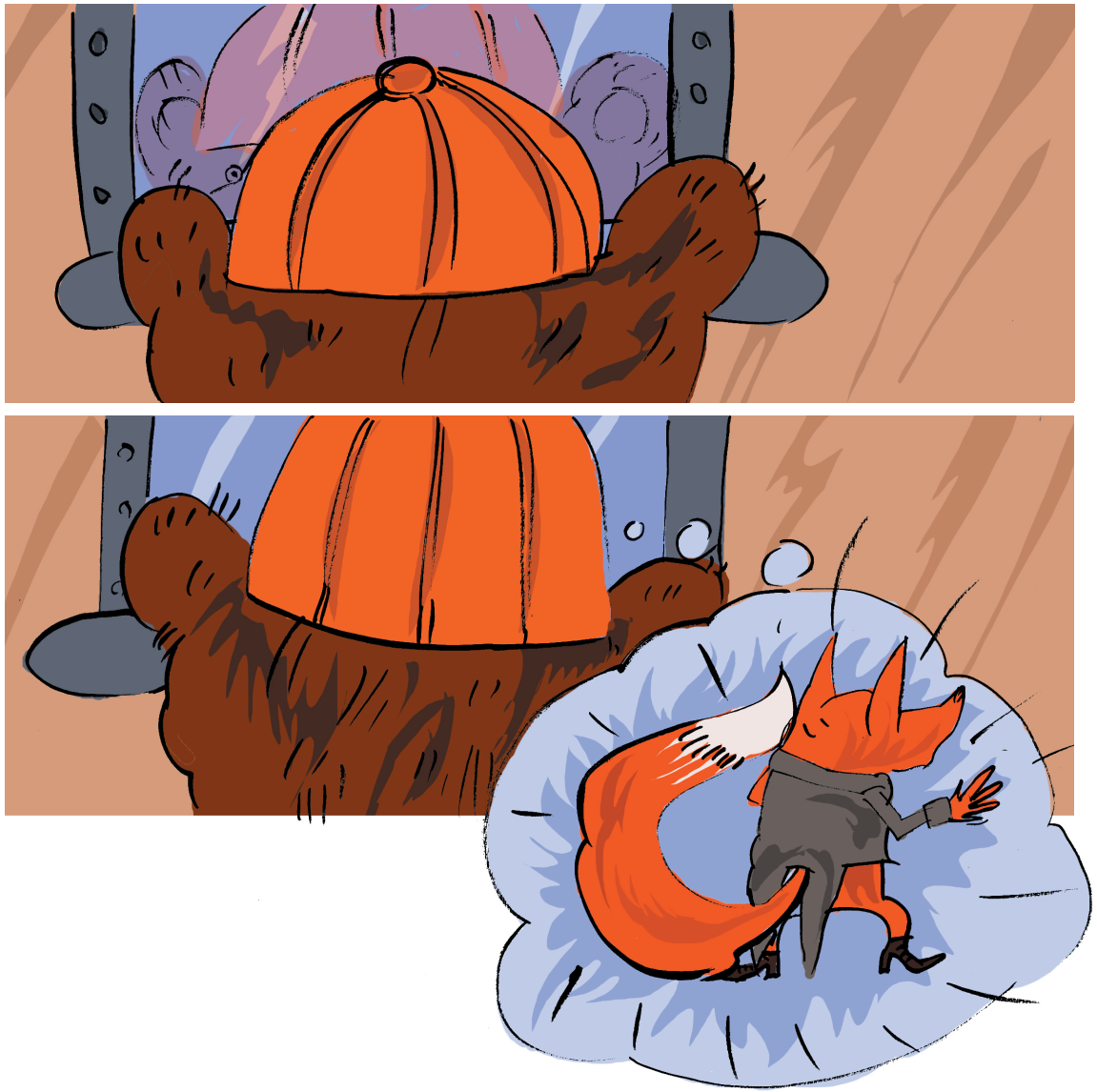

VNITŘEK.qxd 14.4.2006 17:42 Stránka 9

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:42 Stránka 10

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:42 Stránka 11

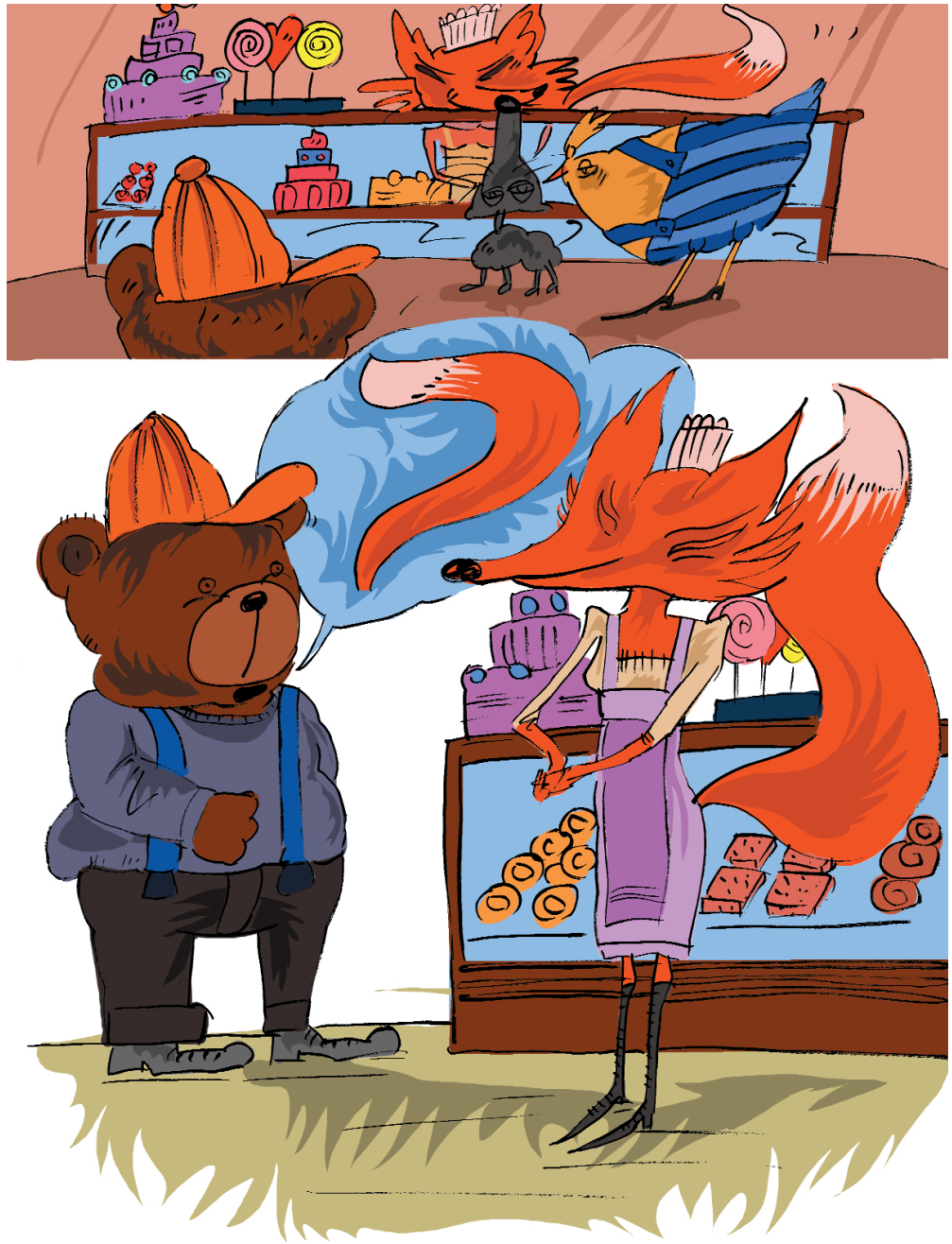

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:42 Stránka 12

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:42 Stránka 13

VNITŘEK.qxd 14.4.2006 17:42 Stránka 14

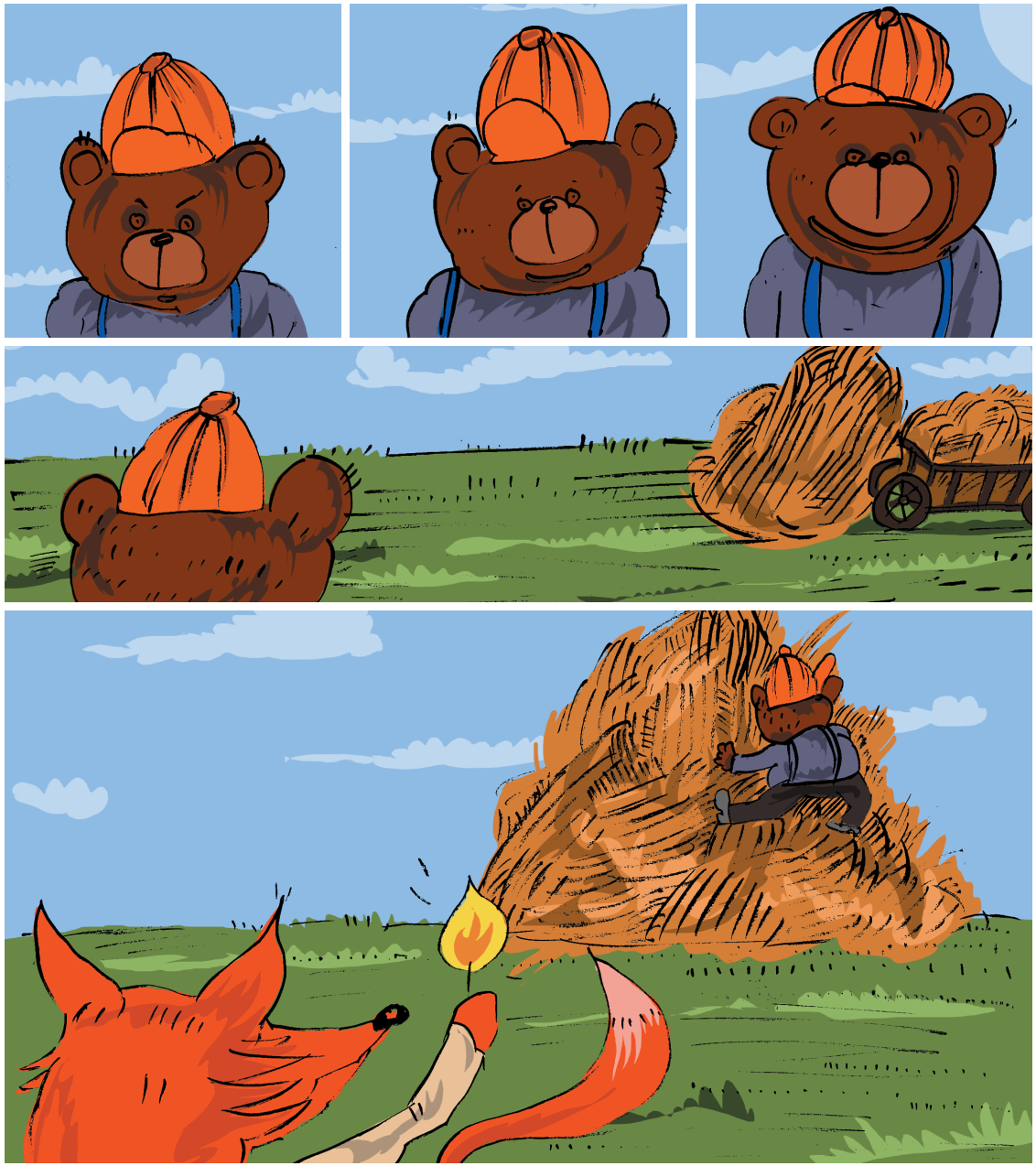

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:42 Stránka 15

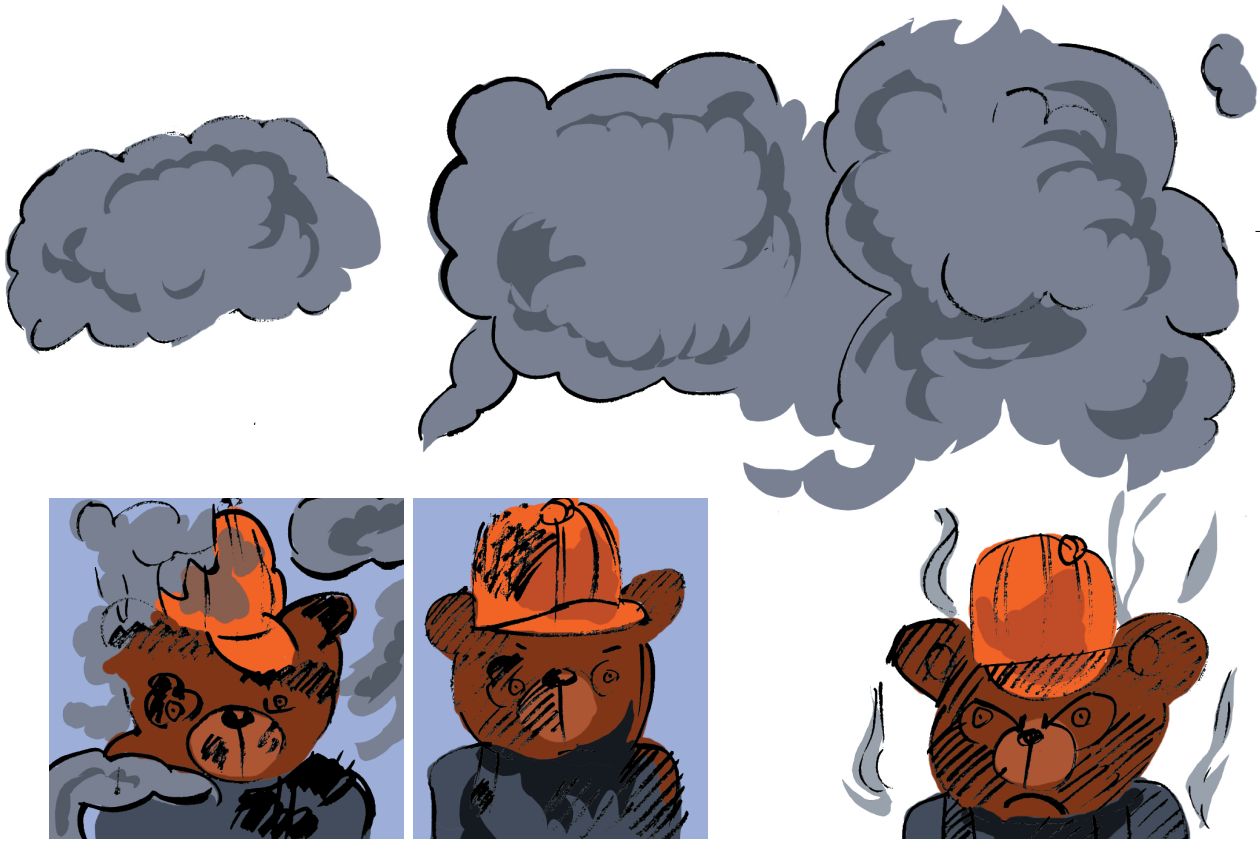

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:42 Stránka 16

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:43 Strænka 17

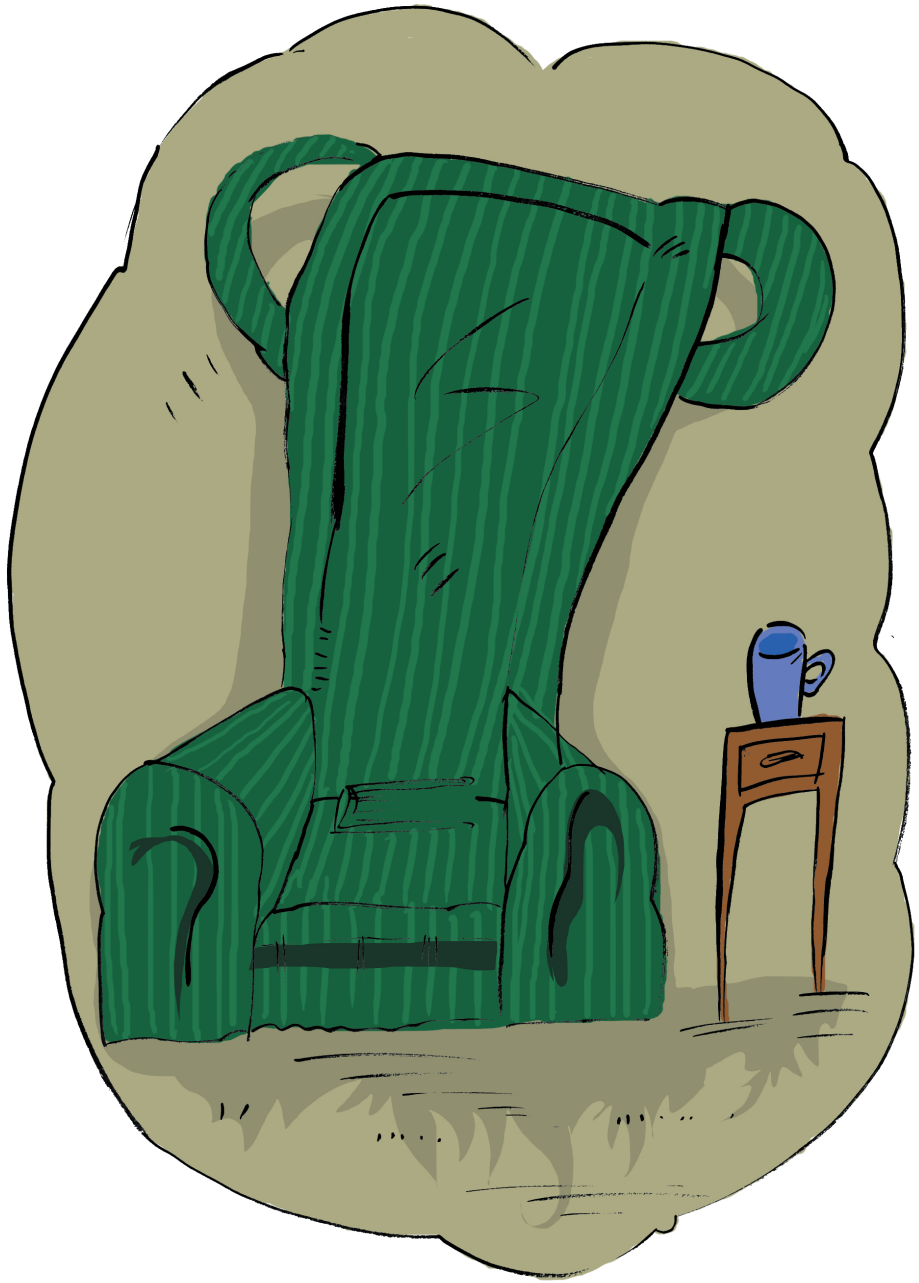

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:43 Stránka 18

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:43 Strænka 19

Timo and the Princess Vendla

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:43 Stránka 20

TIMO AND THE PRINCESS VENDLA

There was once a proud King who had an only daughter named Vendla. He said:
„My daughter shall be different from any other woman in the world. I want her to be wiser than anyone else, in order that she will do me honour."
So he sent for all the most famous teachers, and told them to teach his daughter every language in the world. After Vendla had learned French and English and German and Spanish and Greek and Latin and Chinese and all the other languages as well, so that she could talk to the courtiers of the world each in his own tongue, the King called his heralds and said:
„Go forth throughout the whole kingdom, and say to the people: ‚The King will give Princess Vendla in marriage to the man who can speak a new tongue that she does not understand. But let everyone beware, for any man who dares to woo the Princess without speaking a new tongue shall be flung into the Baltic Sea.'"
It happened that there dwelt in the kingdom a young shepherd lad named Timo. Timo was a dreamer who spent his time wandering about the deep wild forest talking to the birds and the beasts. And by talking to them he had learned to understand their language, and they his.
When Timo heard the King's proclamation he laughed.
„It shouldn't be so hard to win the Princess Vendla. There are many tongues in the world. Even the wisest men and woman cannot understand them all."
So he started on his way to the King's castle. Before he had gone very far he met a sparrow.
„Where are you going with such a happy face, Timo?" the sparrow chirped.

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:43 StrÆnka 21

„I am going to marry the Princess Vendla. Come with me and I'll give you a ride in my fine leather pouch."
„Surely I'll go with you," said the sparrow. And he hopped into the pouch, while Timo went his way.
Presently Timo met a squirrel that sat under his fluffy tail and nibbled at a hazelnut.
„Where are you going with such a happy face, Timo?" chattered the squirrel.
„I am going to marry the learned Princess Vendla."
„How wonderful!"
„Come with me and I'll give you a ride in my fine leather pouch."
The squirrel hopped into the pouch, and Timo strode gaily onward. Soon he met a crow, then a woodpecker, then a raven. Each in turn asked him where he was going, and each in turn hopped into Timo's leather pouch to keep him company. On he strode, and before he knew it he came to the gates of King's castle.
„Halt! Who are you?" boomed one of the King's soldiers.
„I am Timo, and I've come to woo the fair and learned Princess Vendla."
„Why, you're only a shepherd boy," cried the guard. „What's more, you're a fool as well."
„You must be in a hurry to taste the Baltic sea!" laughed another of the soldiers.
„You can't even speak your own tongue properly, let alone others," cried a third soldier. „Where you come from, the people all talk as if they had a hot potato in their mouth!"
„You'd better run along back to your flocks while you've still got a chance," added the first soldier.
But Timo stood his ground.

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:43 Stránka 22

„I come to woo the most beautiful and learned Princess Vendla," he began again. „Open the gates and let me in, for I can speak a dozen tongues that the Princess has never even heard."

„Well, remember we warned you," said the guard as he slowly opened the gates. „Next thing you know, we'll be giving you a ride to the Baltic Sea!"

Vendla was seated beside her father on a high golden throne. Her hair was decked with jewels and her face was so beautiful that when Timo saw her he fell on his knees.

„Is it true, most beautiful and learned Princess, that you will marry the man who can speak a language you do not understand?"

„This must be a brave man," thought the Princess as she looked at Timo standing there with his leather pouch across his shoulder.

„Yes," she said, „it is true."

„Do you know what will happen to you if dare to woo the Princess, and fail to speak this unknown tongue you talk about?" thundered the King.

„I would swim a dozen seas bigger than Baltic for such a Princess," cried Timo as he looked into Vendla's blue eyes.

„Then let us hear this fine language of yours," said the King.

Timo turned to the Princess.

„Listen, most beautiful Princess, and tell me if you understand."

As he spoke Timo thrust his hand into the leather pouch, and touched the sparrow softly. The bird woke up and chirped:

***„Tshiu, tshiu, tshiu, tshiu!* What do you want, Timo?"**

„What tongue is that?" Timo asked.

„Truly," said the Princess, „it is language I have never heard."

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:43 Stránka 23

„So you don't understand all the tongues in the world!" Timo laughed. He touched the squirrel's tail.
„*Rak-rak-rak! Rak-rak! Ka-ka-ka-ka-ka-ka!* Leave me alone!" chattered the squirrel.
„Do you understand that?" Timo asked.
„I do not," said the Princess meekly.
Then Timo touched the crow.
„*Vaak, vaak, vaak-ak-ak!* Don't disturb me!" cawed the crow.
The Princess shook her head in amazement. Neither could she understand the „*thiuu, hiuu, thiuu*" of the woodpecker, nor the „*kronk, kronk, kronk*" of the raven.
„It is all most strange," said the Princess. „I cannot understand why my teachers never taught me these words!"
„You see, there are many languages that even the wisest men on earth do not know," said Timo, smiling.
„Vendla, I thought you the most learned woman in the world," cried the King furiously, „yet you let a country lad make fools of both!"
„O King, this is not so," Timo pleaded. „Vendla is still the most learned lady in the land, for she has admitted her ignorance, and truly the greatest wisdom is to know that one does not know everything."
The Princess was pleased with Timo's honest eyes and his understanding words. She was glad that he had won her hand.
„O King," asked Timo, „will you now keep your bargain with me?"
„Take Vendla for your bride," answered the King. „You have won her, and with her I give you the half of my kingdom. may you always be as wise in the future as you have shown yourself today!"
Then the Princess climbed down from her high throne, and

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:43 StrÆnka 24

Timo took her in his arms and kissed her cheek.
The King proclaimed a glorious holiday with feasting throughout the land, and Timo and vendla lived happily ever after.

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:43 Stránka 25

VNITŘEK.qxd 14.4.2006 17:43 Stránka 26

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:43 Stránka 27

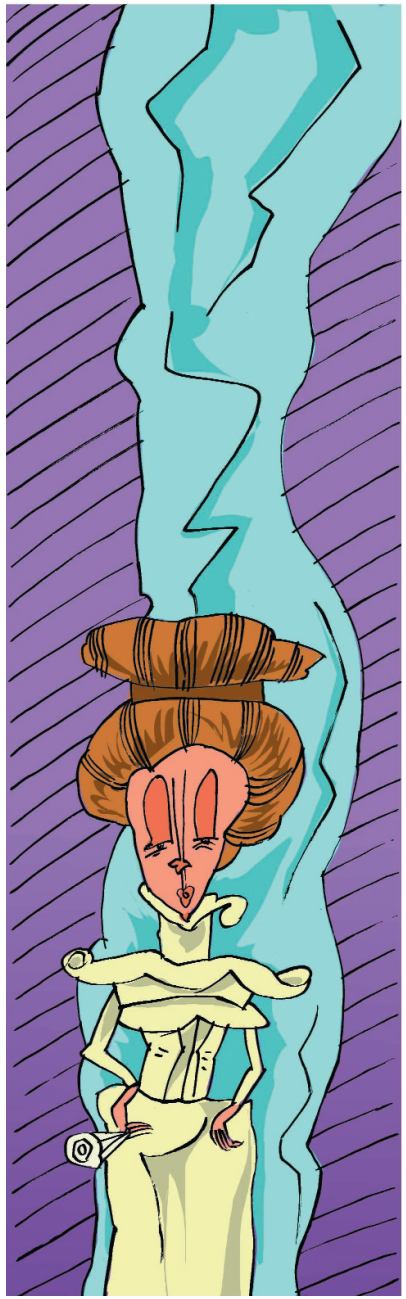

VNITŘEK.qxd 14.4.2006 17:43 Stránka 28

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:43 Stránka 29

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:43 Stránka 30

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:43 Stránka 31

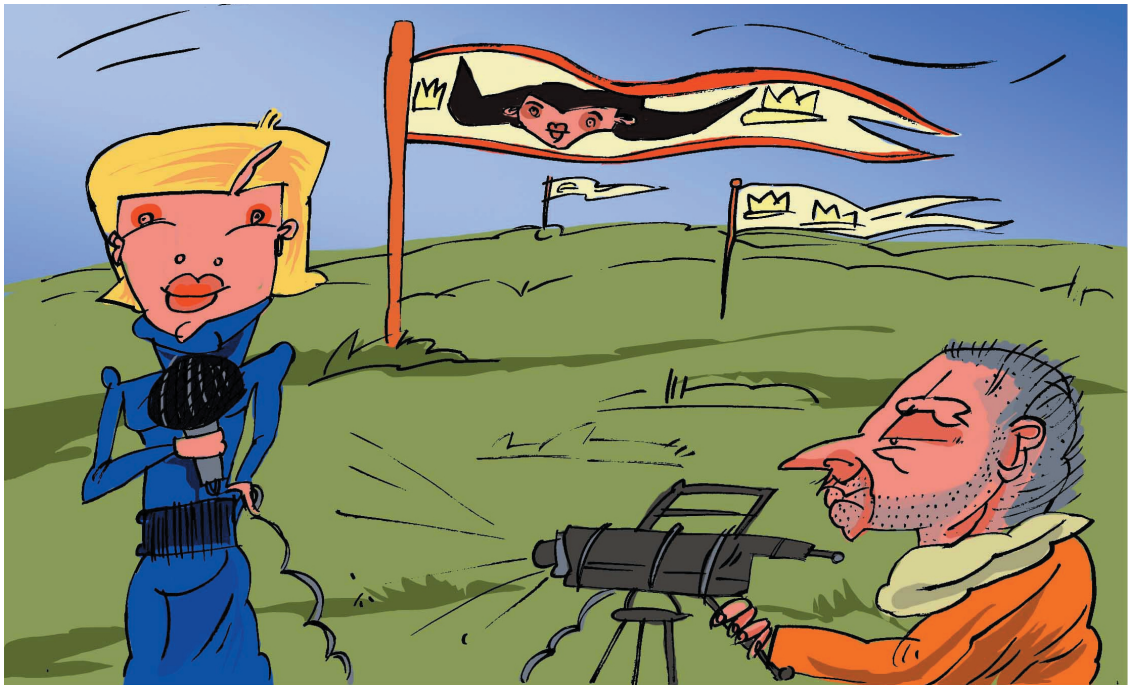

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:43 Stránka 32

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:43 Stránka 33

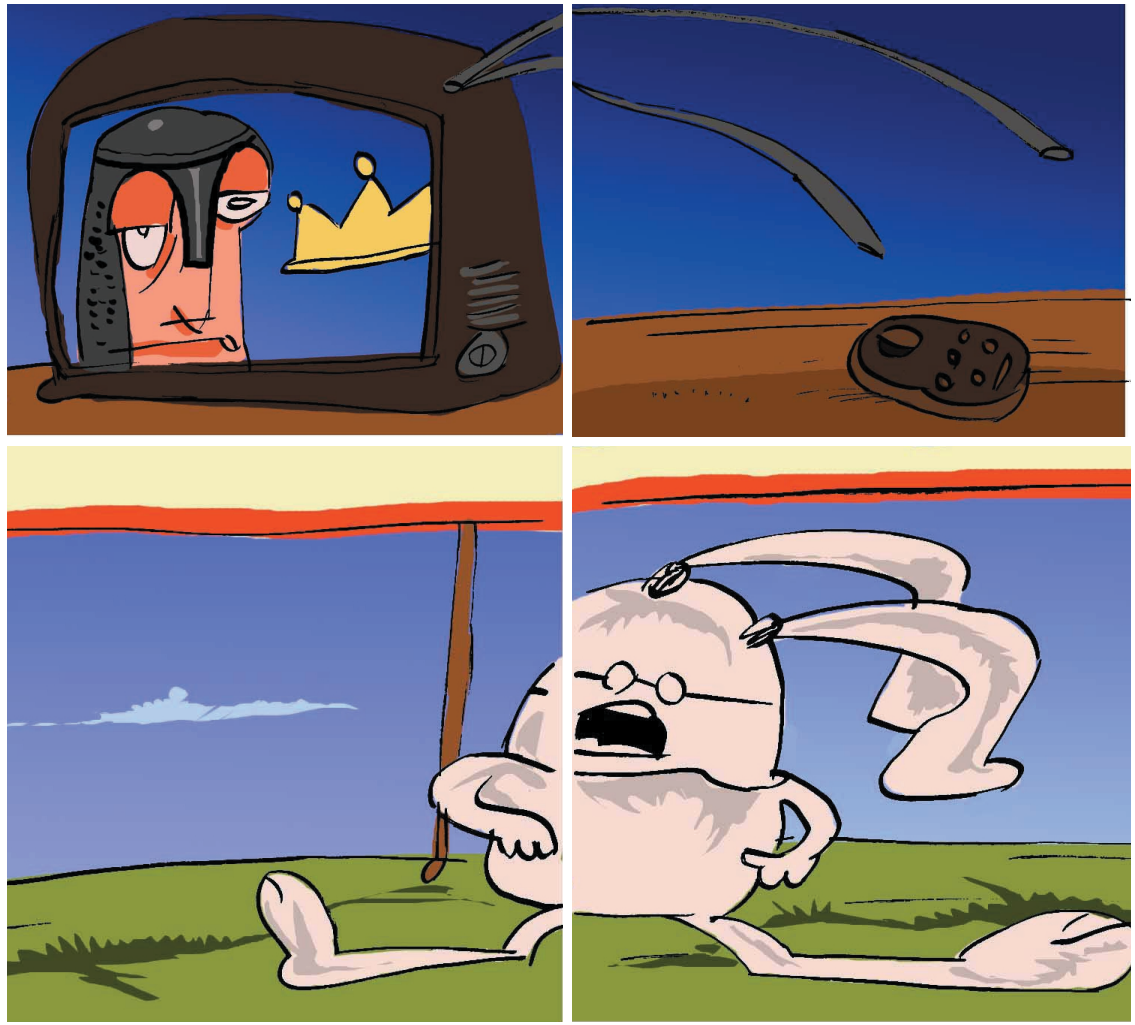

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:44 Stránka 34

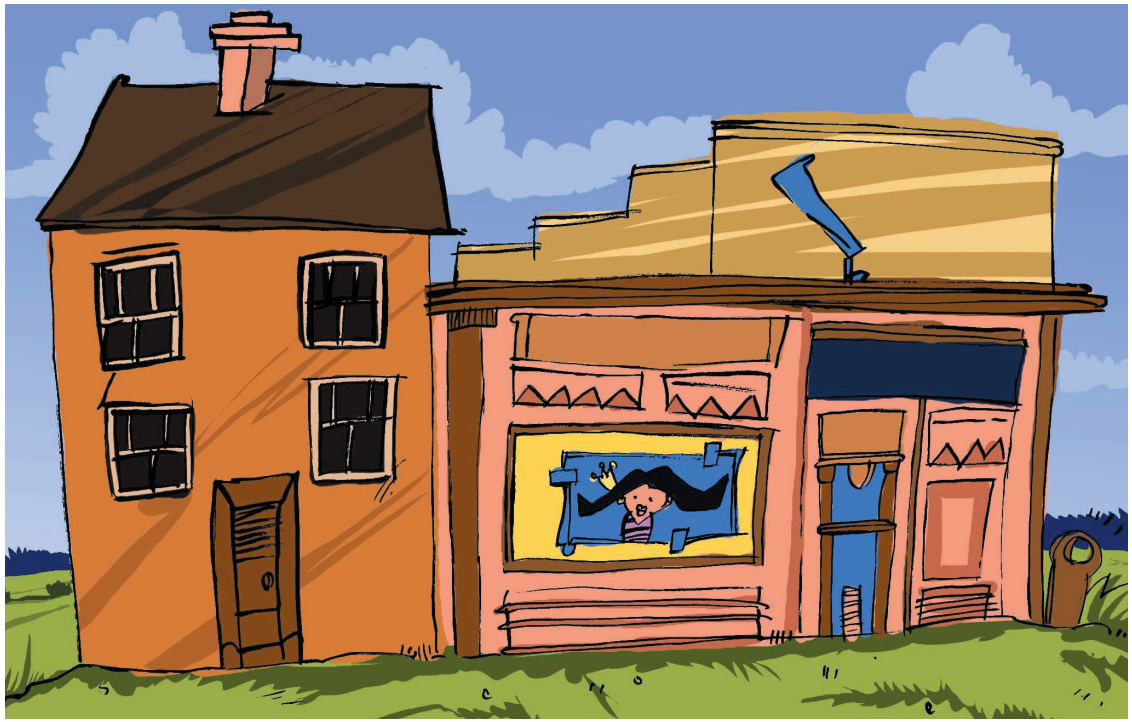

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:44 Stránka 35

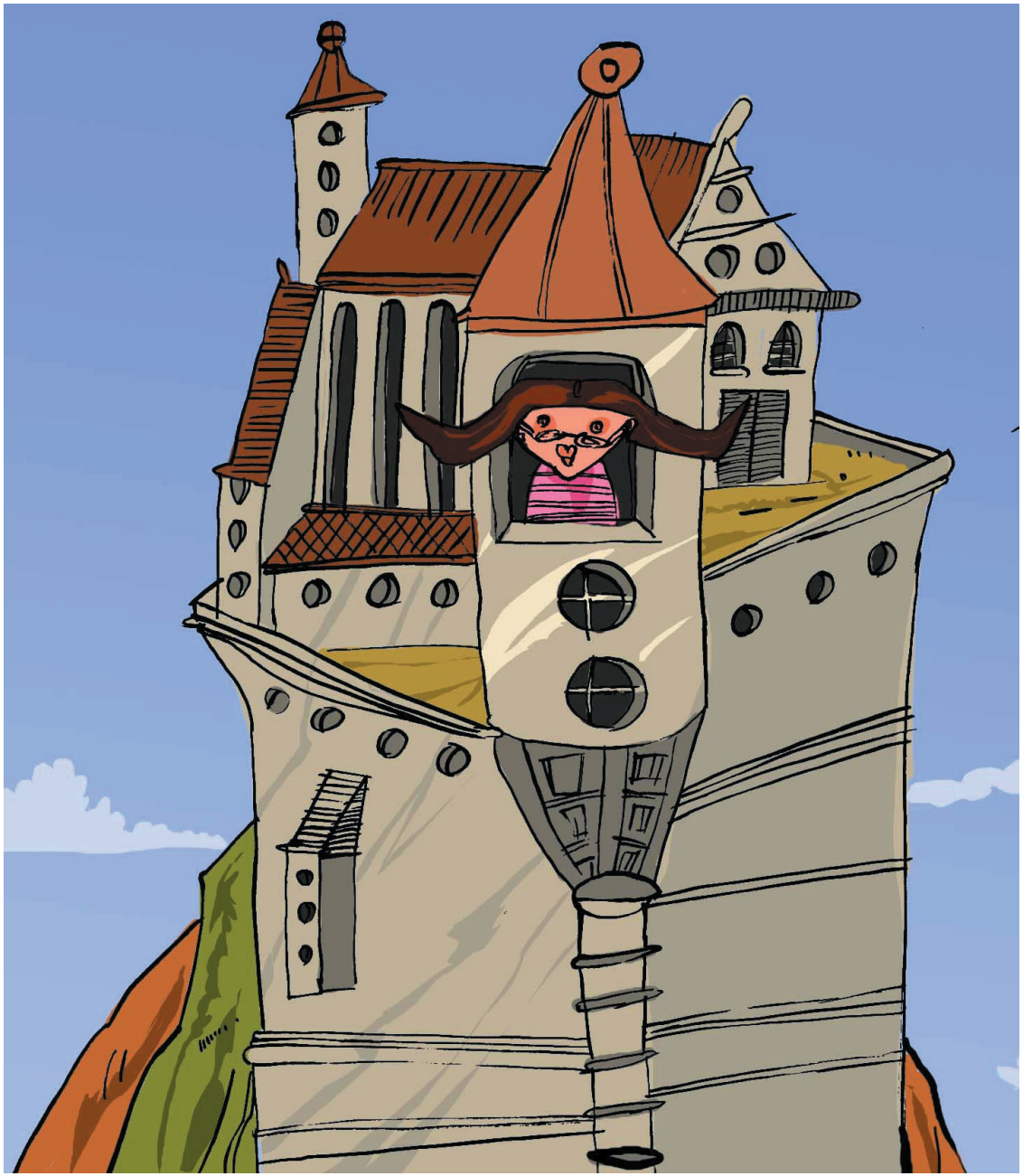

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:44 Stránka 36

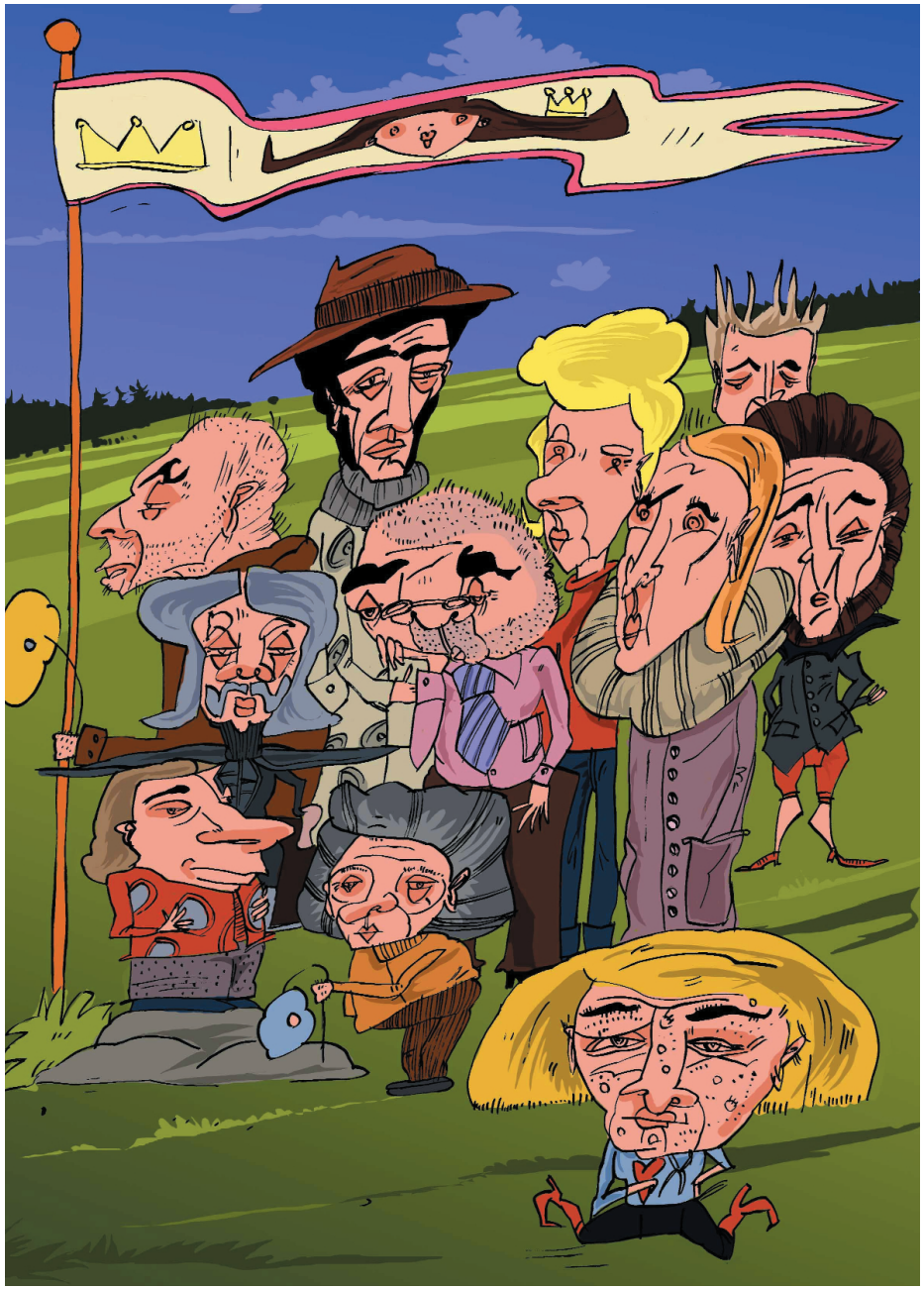

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:44 Stránka 37

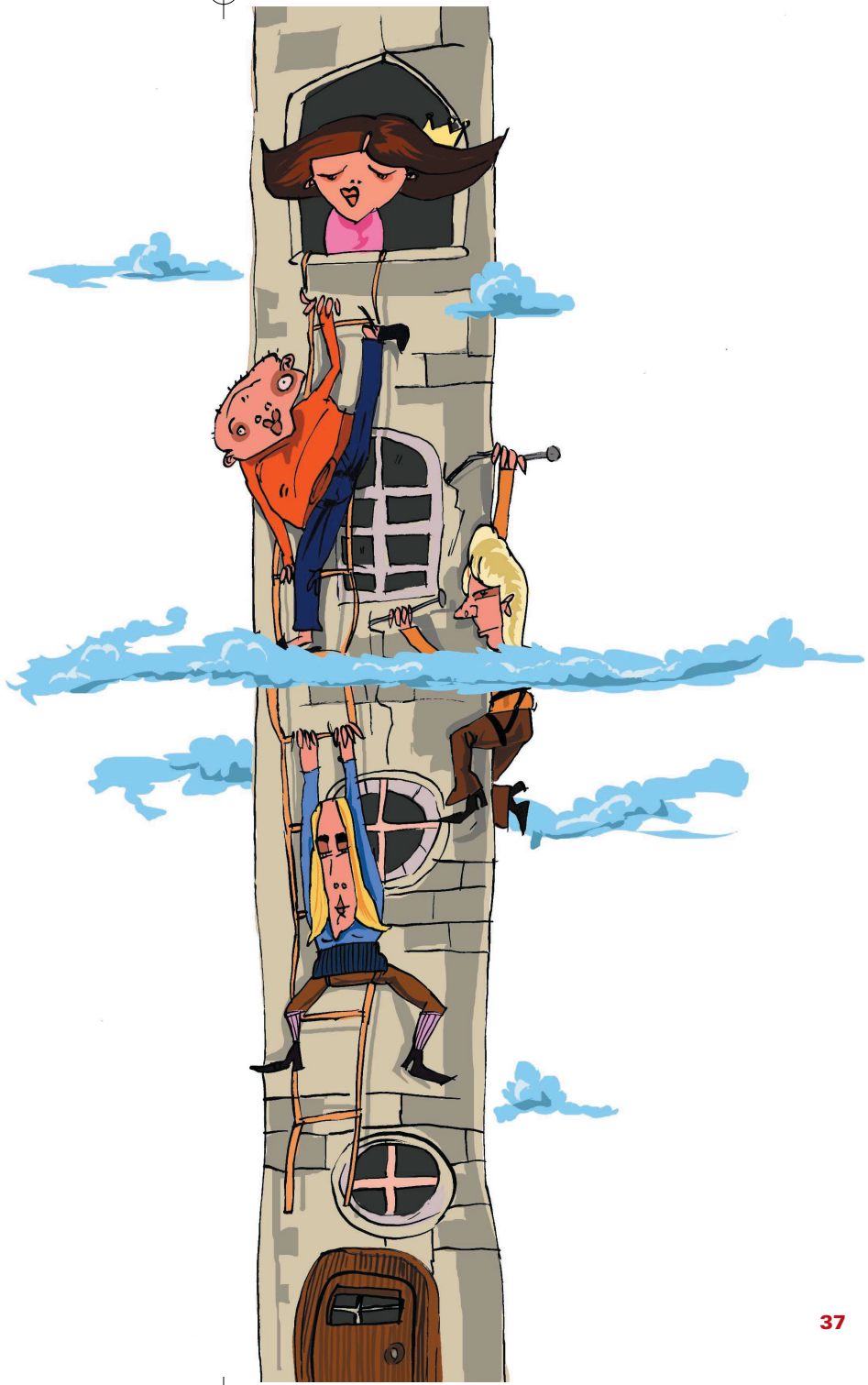

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:44 Stránka 38

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:44 Stránka 39

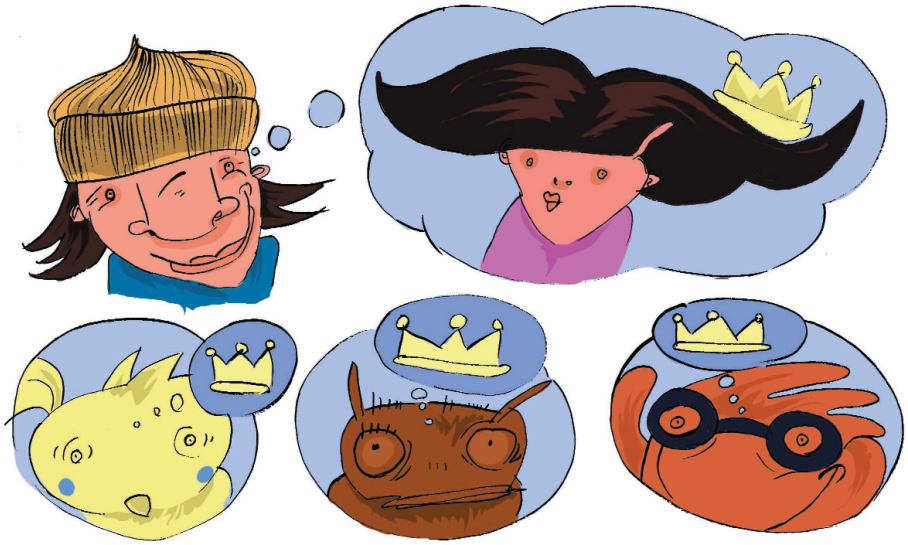

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:44 Stránka 40

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:44 Stránka 41

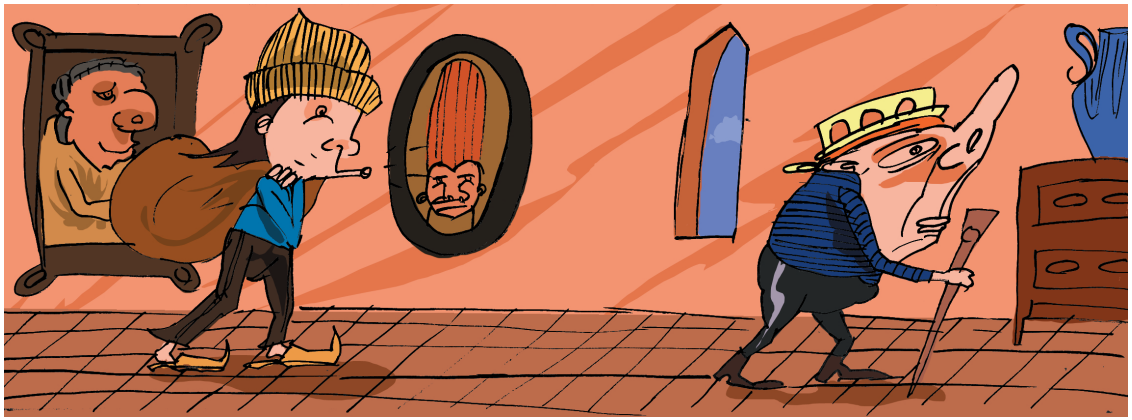

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:44 Stránka 42

VNITŘEK.qxd 14.4.2006 17:44 Stránka 43

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:45 Stránka 44

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:45 Stránka 45

The Two Pine Cones

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:45 Stránka 46

THE TWO PINE CONES

A Laplander wizard was once journeying through Finland. At nightfall he came to a town where he wished to spend the night. But as he had no money he had to beg for a lodging.
The first house he passed was a tiny hut built of logs, on the edge of the town. It was so small that the wizard passed it by, thinking he might go to a larger house where the folk would be better able to lodge him.
The next house was quite big: one could see it belonged to well-to-do folk. So he knocked at the door. At first there was no answer, then a gruff voice called out:
„Who comes knocking on decent folk's doors at this hour?"
The wizard answered softly: „A wayfarer, who begs a corner by your stove for the night."
The woman answered:
„You can go elsewhere, then.I've no room for beggars. Move on, or I'll set the dogs after you."
The wizard went back to the poor hut at the edge of the town. He knocked, and a kindly-looking woman opened the door. She and her husband at once asked him in, sat him down at their table with them to eat, and when bedtime came they gave him their only bed.
In the morning, to pay for his lodging, the wizard wished to give the woman the ring he wore on his finger, as he had no money. But she refused it. So instead he gave her a pine cone which would bringgood luck to the first work she undertook that day.
The woman took the pine cone and thanked him. Then she turned to her work.Her first job that morning was to measure the linen she had woven the day before. She measured and measured, and to her surprise there was so much linen that it

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:45 Stránka 47

took her three whole days to measure it all. And by that time there was enough linen to last her family for the rest of their lives.

The story of the poor womanś good fortune was told up and down the village. It soon reached the ears of her rich neighbour who had turned the wizard away. She was sorry now, and made up her mind she would have a different answer for the Laplander if he ever came her way again.

A year passed. Again the wizard passed through the town. Once more he went to the big house to ask for a night's lodging, but this time the woman received him smiling, offering him the best of food in the house and the finest feather bed to sleep on.

In the morning the wizard wished to pay her for her kndness, but she refused his money. Then he gave her a pine cone, as he had done to the poor woman, saying:

„This will bring you luck to the first job you undertake."

Now the greedy woman had been waiting for this very gift, and had set out a purse of gold on her table, all ready to count her money. But in her excitement she sneezed before she reached the table, and without thinking she ran to get a handkerchief. And for three whole days she could do nothing but sneeze, run for her handkerchief, and sneeze again. Not till the three days were over could she stop sneezing even long enough to put away the purse of gold.

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:45 Stránka 48

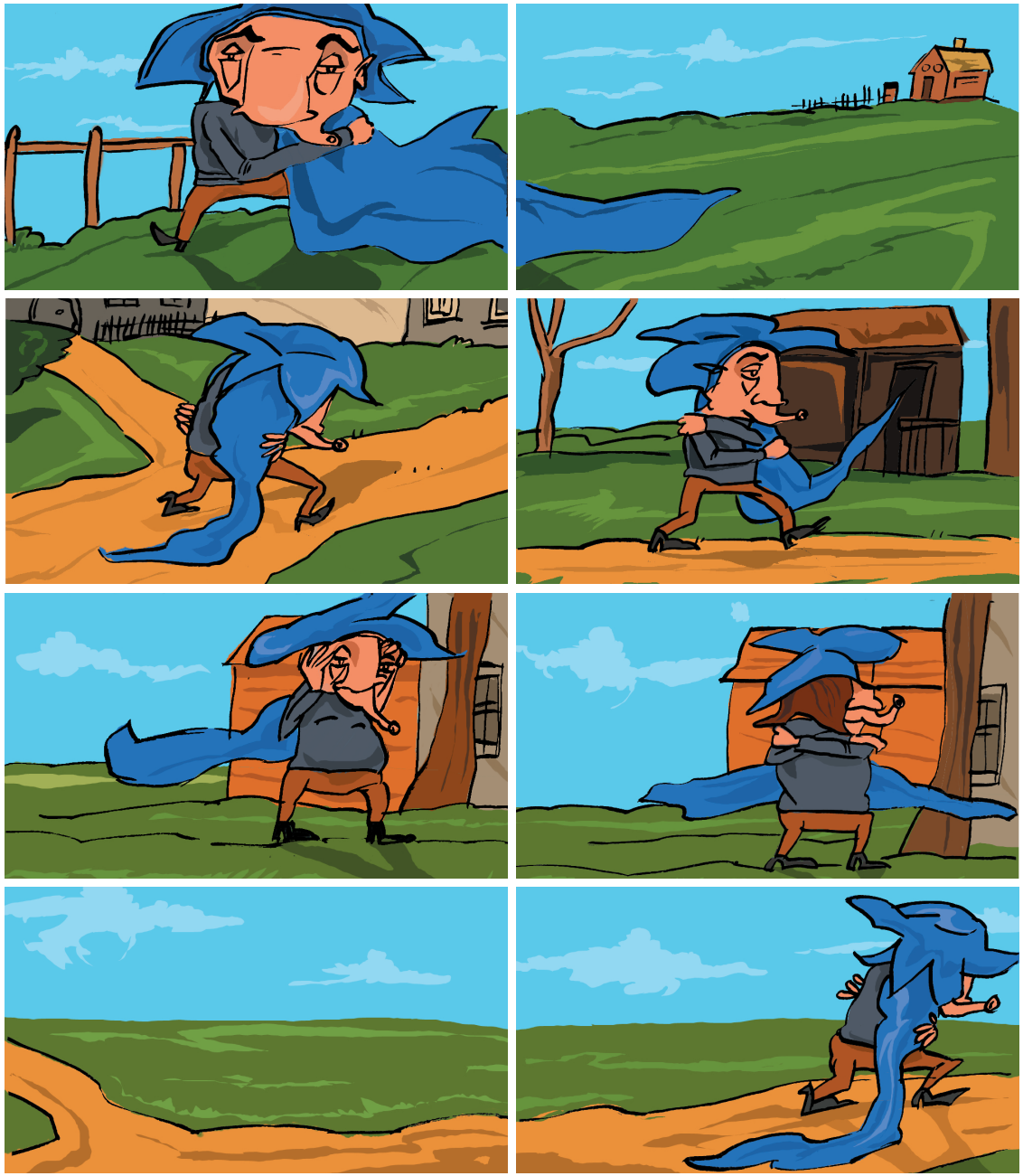

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:45 Stránka 49

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:45 Stránka 50

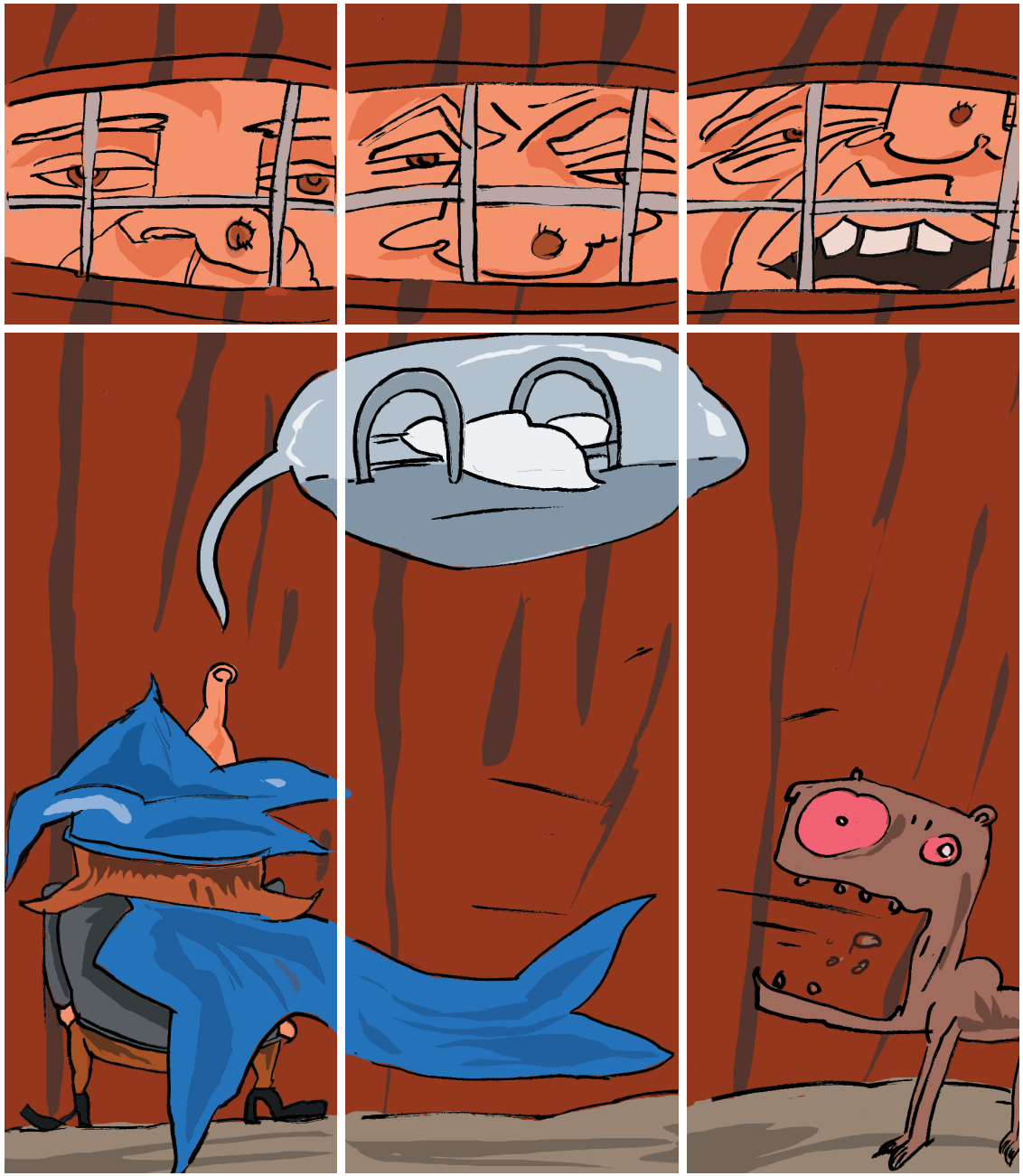

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:45 Stránka 51

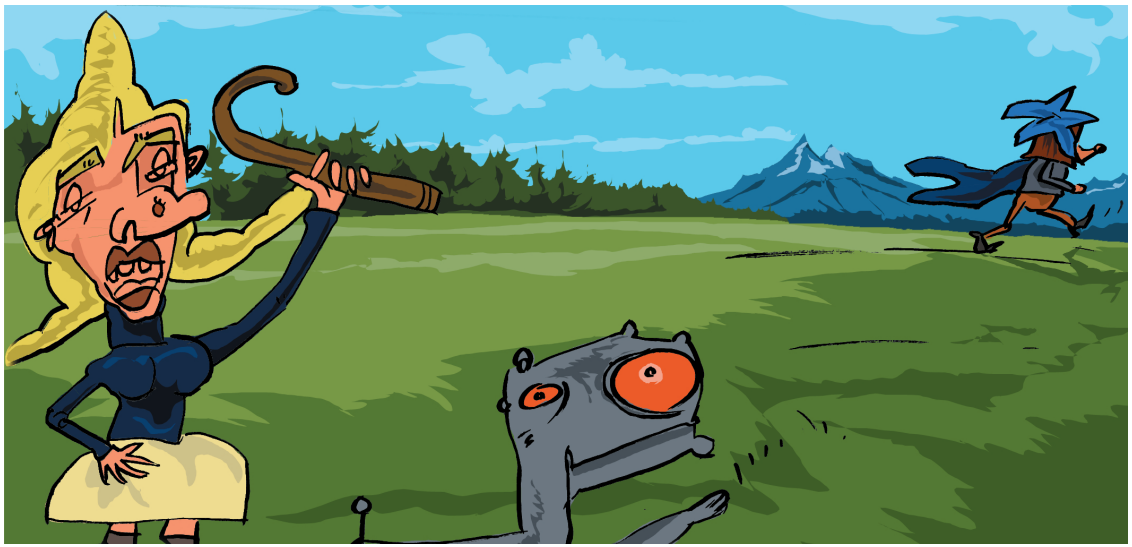

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:46 Stránka 52

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:46 Stránka 53

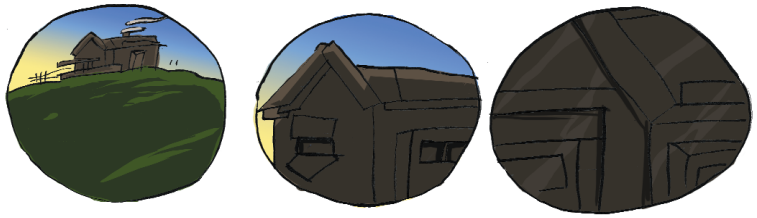

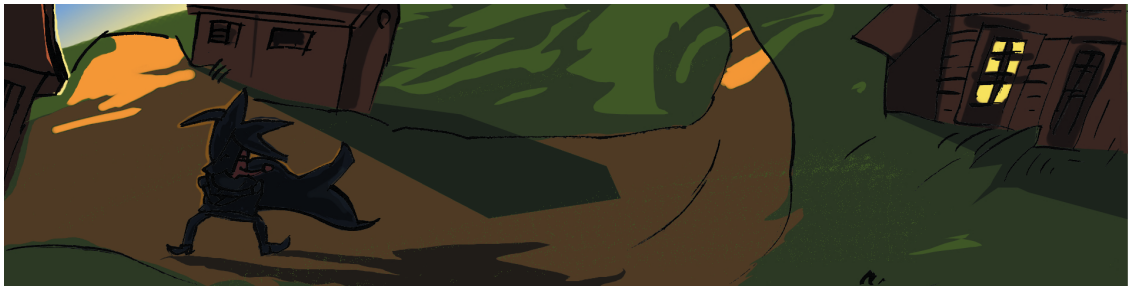

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:46 Stránka 54

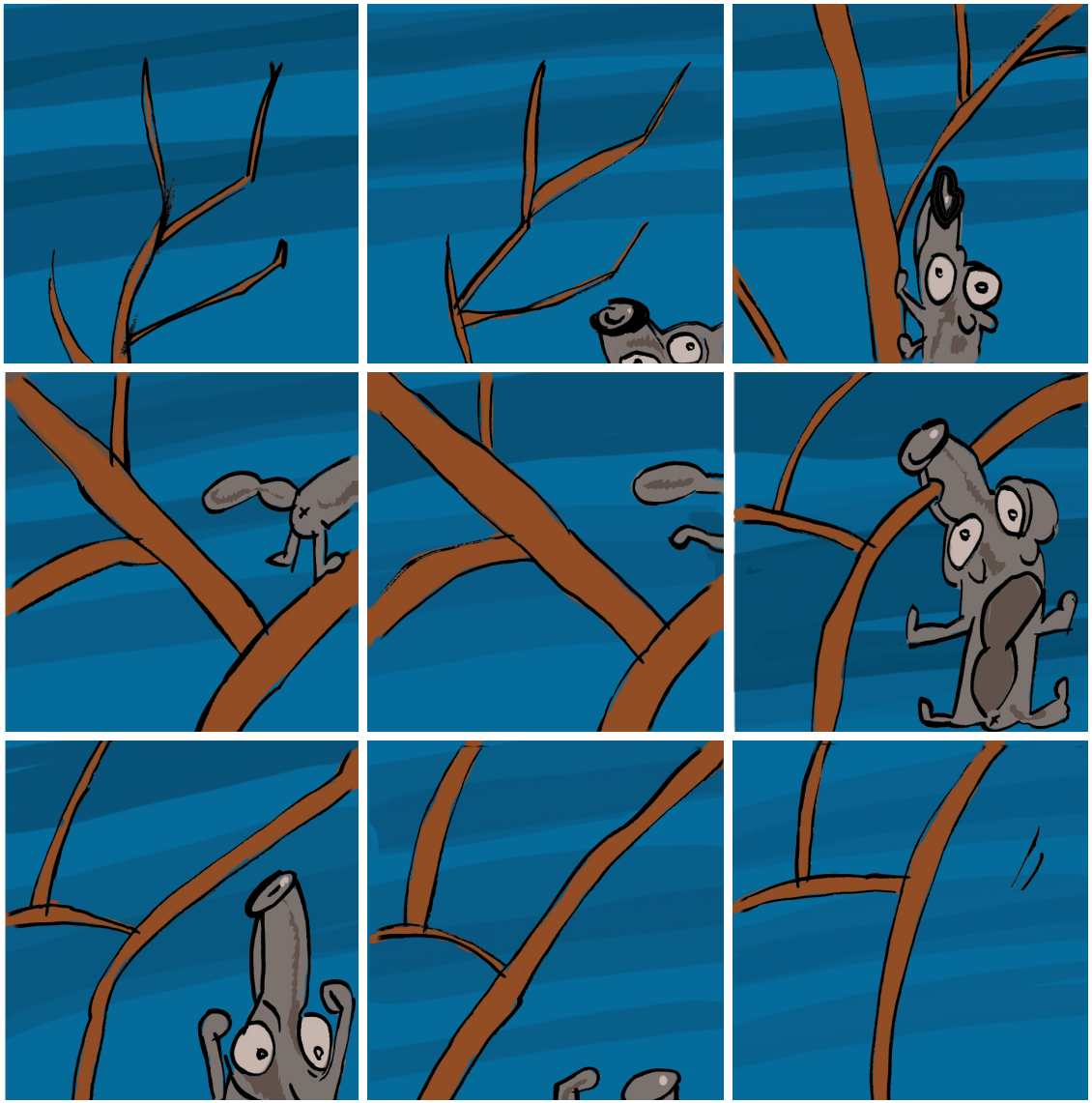

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:46 Stránka 55

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:46 Stránka 56

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:46 Stránka 57

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:46 Stránka 58

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:46 Stránka 59

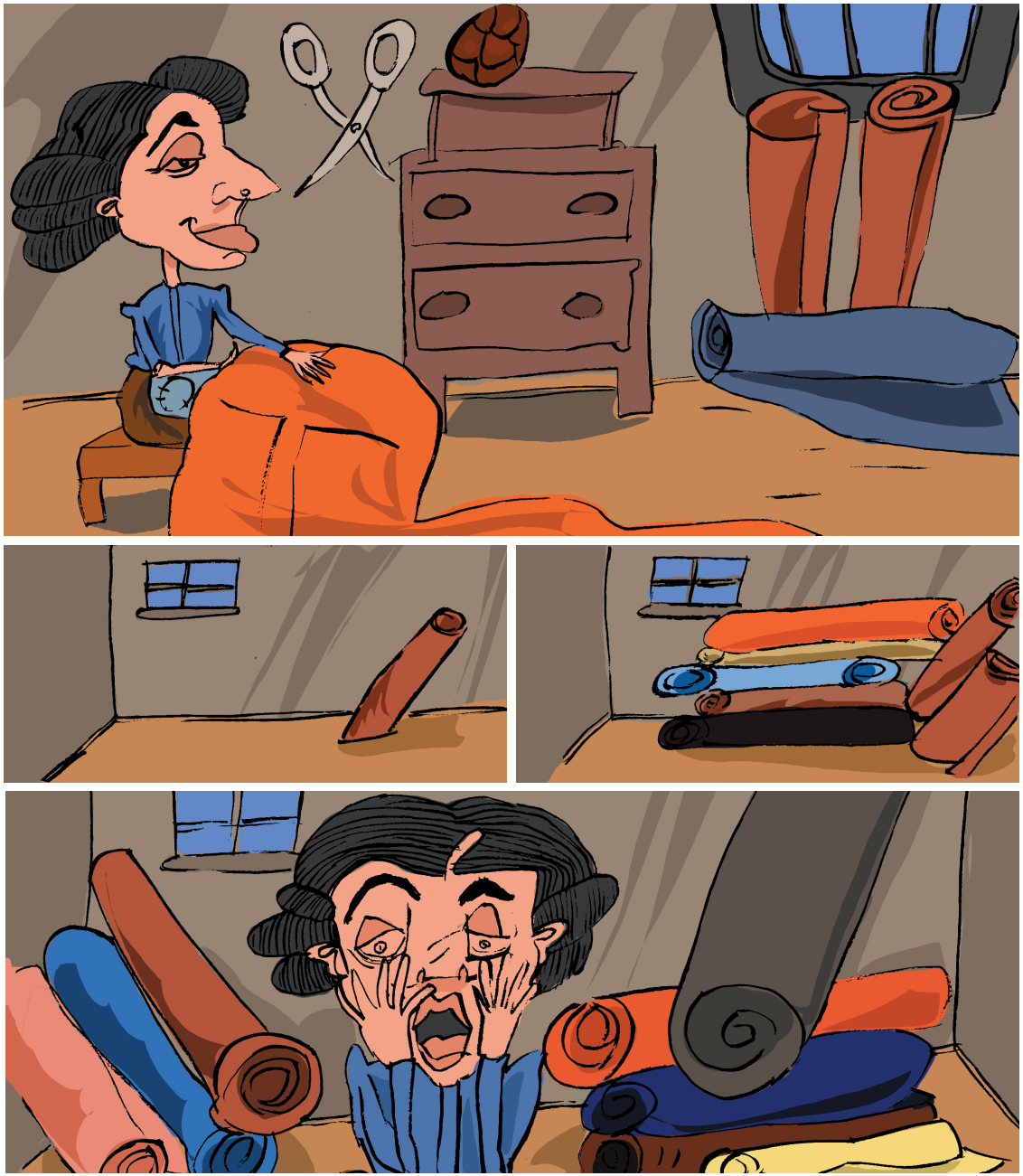

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:46 StrÆnka 60

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:46 Stránka 61

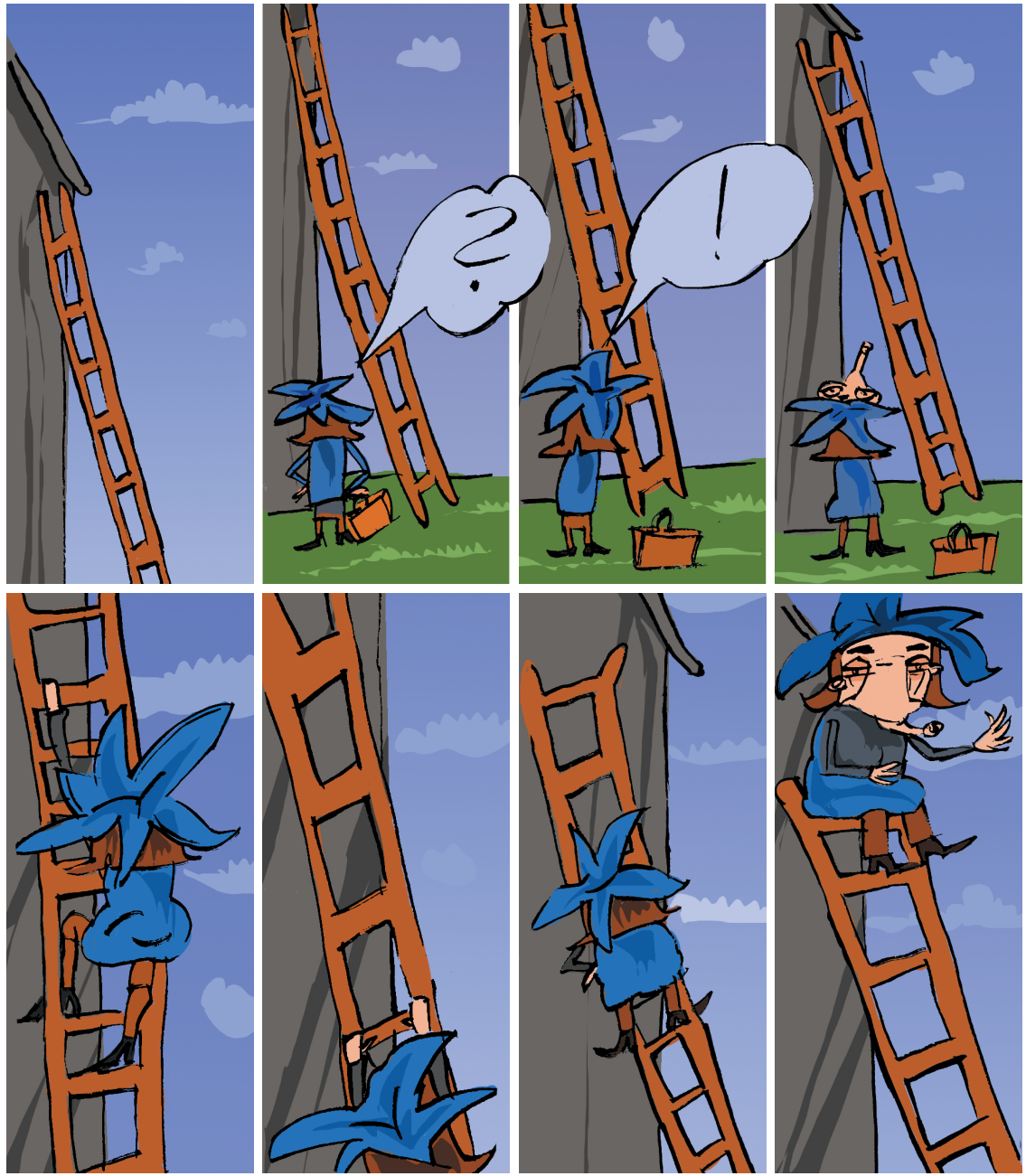

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:47 Stránka 62

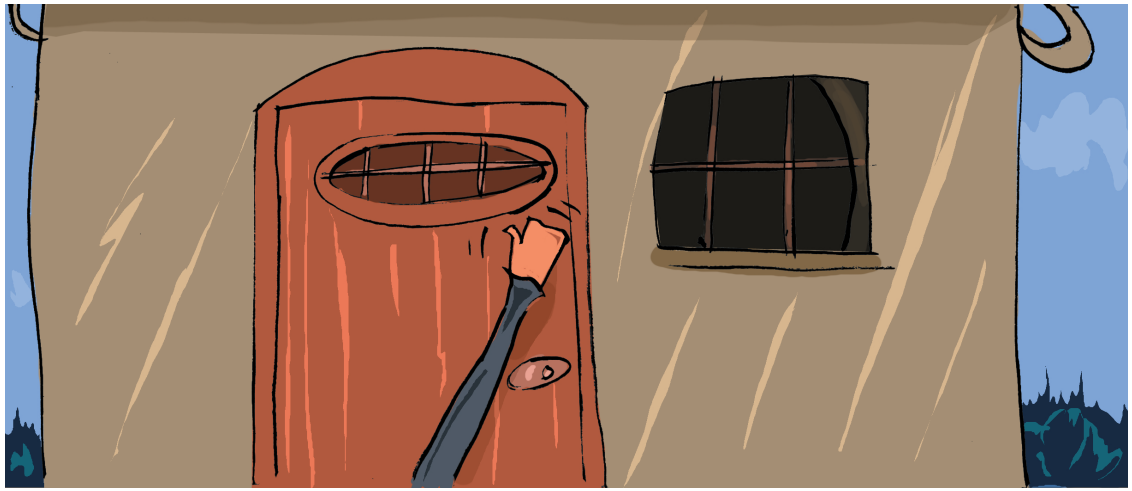

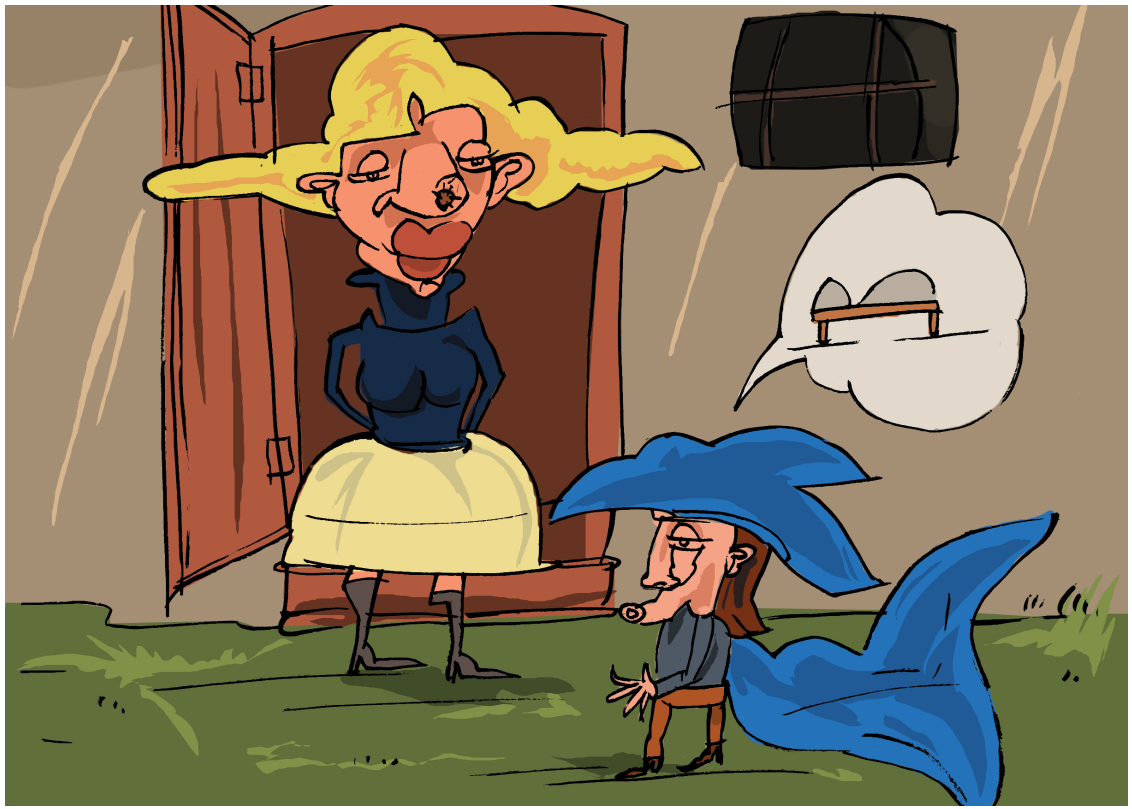

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:47 Stránka 63

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:47 Stránka 64

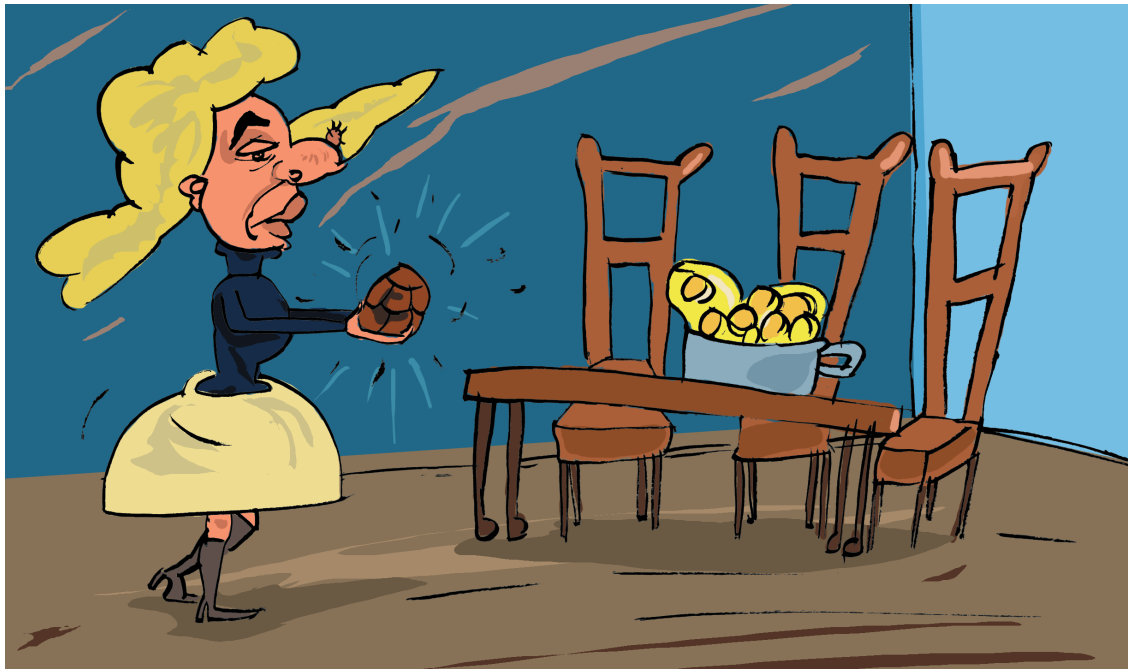

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:47 Stránka 65

O Smolíčkovi

VNITŘEK.qxd 14.4.2006 17:47 Stránka 66

O SMOLÍČKOVI

Smolíček byl malý pacholíček a byl u jednoho jelena, který měl zlaté parohy. Jelen chodíval na pastvu, a vždycky když odcházel, přikazoval Smolíčkovi, aby zavřel a nikoho nepouštěl. Smolíček vždy měl zavříno a dlouho nikdo na dveře neklepal. Jednoho dne ale kdosi na dveře zaklepal, a když se Smolíček ptal, kdo to, ozvaly se zvenčí líbezné hlásky:

„Smolíčku, pacholíčku,
otevři nám svou sedničku,
jen dva prstíčky tam strčíme,
jen co se ohřejeme,
hned zas půjdeme.“

Smolíček otevřít nechtěl; hlásky venku ještě líbezněji prosily. Smolíček byl by jim rád otevřel, ale bál se jelena. Že jim neotevře, ne a ne, a neotevřel. Když přišel jelen, povídal mu Smolíček, že někdo klepal na dveře, že líbezné hlásky prosily, aby jim otevřel; on však že neotevřel. „Dobře jsi udělal, Smolíčku, žes neotevřel, to byly jeskyňky. Kdybys byl otevřel, byly by tě odnesly.“ Smolíček byl rád. Druhý den šel zase jelen na pastvu a Smolíček zavřel. Tu zanedlouho ozvou se přede dveřmi ještě líbeznější hlásky než před tím dnem:

„Smolíčku, pacholíčku,
otevři nám svou sedničku,
jen dva prstíčky tam strčíme,
jen co se ohřejeme,
hned zas půjdeme.“

Smolíček že neotevře, ač by rád byl otevřel a na jeskyňky se podíval. Tu začaly jeskyňky přede dveřmi zimou se třást a pla-

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:47 Stránka 67

kat, až to bylo Smolíčkovi líto. I pootevřel jim malilinko dvířka, co by tam mohly dva prstíčky strčit. I děkovaly mu jeskyňky a hned strčily mezi dveře dva bělounké prstíčky, pak celou ruku a už byly v sedničce, Smolíčka chytily a pryč s ním utíkaly. Tu se pustil Smolíček do volání:

„Za doly, za hory,
mé zlaté parohy,
kde se pasou!
Smolíčka
pacholíčka
jeskyňky nesou.“

Jelen se nedaleko pásl, a jak slyšel Smolíčkův hlas, přiběhl a jeskyňkám ho vzal. Doma dostal prý Smolíček výlupek na pamětnou, aby podruhé nikomu neotvíral. Smolíček si umínil, že neotevře, i kdyby jeskyňky ještě líbezněji prosily. Kolik dní nepřišel nikdo, až zase jednoho dne ozvaly se přede dveřmi hlásky:

„Smolíčku, pacholíčku,
otevři nám svou sedničku,
jen dva prstíčky tam strčíme,
jen co se ohřejeme,
hned zas půjdeme.“

Smolíček ale jako by je neslyšel, až když tuze zimou se třásly a tolik prosily, aby je trošinku jen ohřát nechal, povídal, že jim proto neotevře, že by ho zase odnesly. „Ne, my tě neodnesem, a kdyby, nemáš se čeho bát, u nás by ses měl lépe než zde, všeho bys měl hojnost a my bychom si s tebou ustavičně hrály.“ Smolíček dal se zase umluvit a pootevřel, ale jeskyňky mžikem octnuly se v sedničce, Smolíčka chytily, a pryč s ním utíkajíce, hrozily mu, že ho zabijou. Smolíček volal zase:

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:47 Stránka 68

„Za doly, za hory,
mé zlaté parohy,
kde se pasou!
Smolíčka
pacholíčka
jeskyňky nesou.“

Ale tenkráte bylo darmo, jelen pásl se daleko, neslyšel ho, a jeskyňky ho donesly až domů. Ubohý Smolíček měl se dobře - to je pravda, samými lahůdkami ho krmily, ale jen proto, aby ztloustnul, a pak chtěly si ho zabít. Zavřely ho a žádná si s ním nehrála. Když už mnoho dní u nich byl a mnoho dobrot a lahůdek snědl, přišly jeskyňky k němu, a že aby jim ukázal malíček; když jim malíček ukázal, řízly do něho, jestli by dost tlustý byl. Zdál se jim dost tlustý; vzaly ho tedy, svlékly ho, položily do korýtka a nesly do pece. Smolíček byl v hrozné úzkosti, prosil je, aby se slitovaly, ale ony nic - i pustil se milý Smolíček do pláče a volání:
„Za doly, za hory,
mé zlaté parohy,
kde se pasou!
Smolíčka
pacholíčka
jeskyňky pryč nesou!“

Tu se ozvou rychlé skoky, jelen zlatoparohatý přiběhne, Smolíčka pacholíčka nabere na parohy a pryč s ním uhání domů. Doma ale Smolíček dostal co proto, a plakal a slíbil, že už bude vždycky poslouchat a že nikdy více jeskyňkám neotevřel, a taky neotevřel.

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:47 Stránka 69

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:47 Stránka 70

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:47 Stránka 71

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:47 Stránka 72

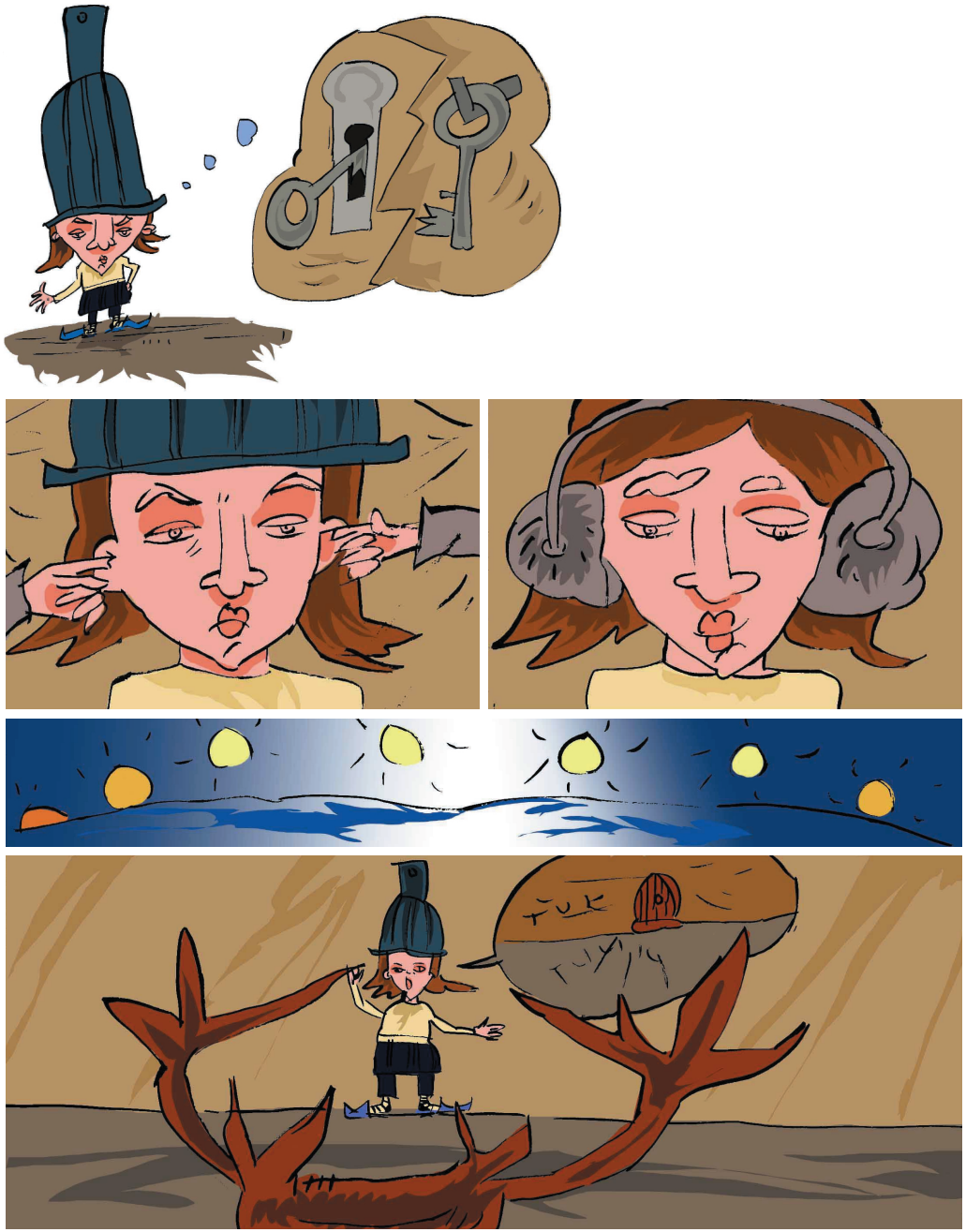

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:47 Stránka 73

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:48 Stránka 74

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:48 Stránka 75

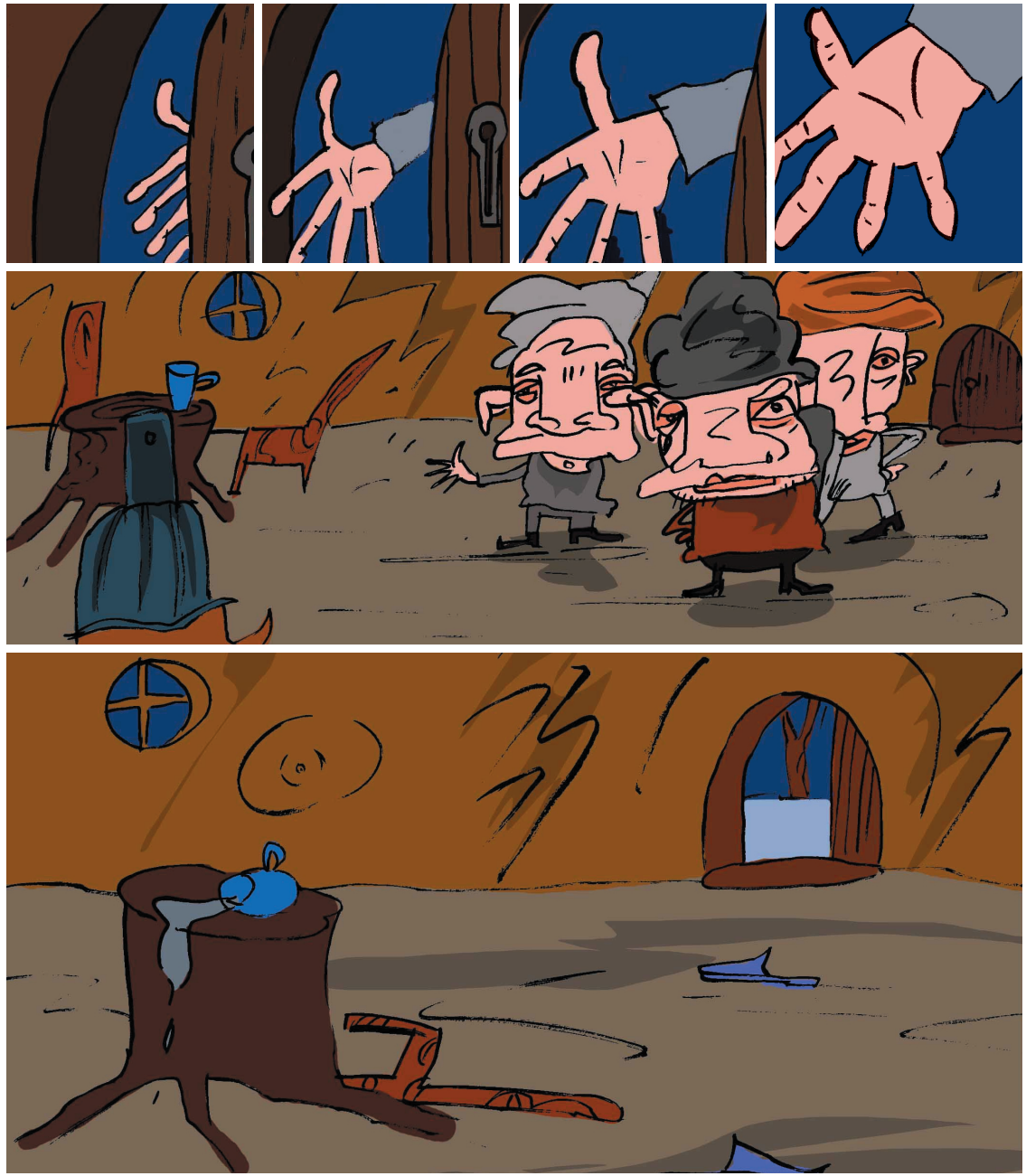

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:48 StrÆnka 76

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:48 Stránka 77

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:48 Stránka 78

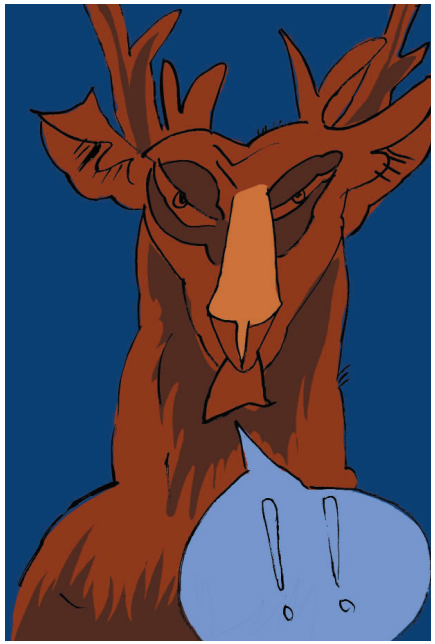

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:48 Stránka 79

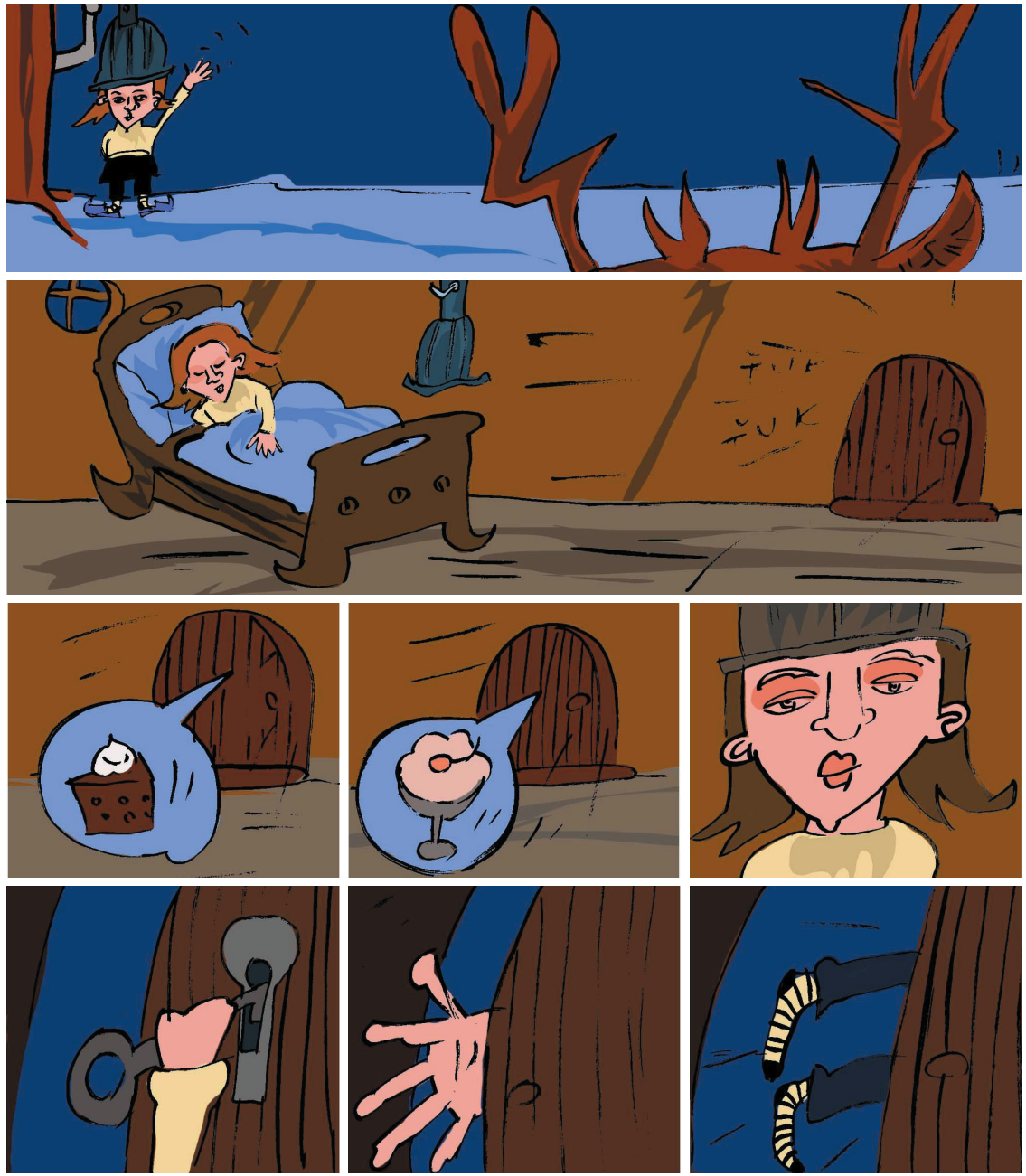

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:48 Stránka 80

VNITŘEK.qxd 14.4.2006 17:49 Stránka 81

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:49 Stránka 82

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:49 Stránka 83

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:49 Stránka 84

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:49 Stránka 85

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:49 Stránka 86

VNITŘEK.qxd 14.4.2006 17:49 Stránka 87

Pohádka o perníkové chaloupce

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:49 Stránka 88

POHÁDKA O PERNÍKOVÉ CHALOUPCE

Byl jeden chudobný otec a měl dvě děti, Honzíčka a Marušku. On chodíval do lesa dřevo kácet a nemohl na děti pozor dávat; proto když jim, malým dětem, matka umřela, oženil se, aby měly děti zase matku. Ale ta druhá matka nebyla hodná, neměla ráda ani otce, ani děti, a otec měl proč naříkat. Jednou se té maceše ty děti tak zprotivily, že muži poručila, aby je zavedl a více aby se domů nevracely; darmo se tomu muž protivil, děti svoje zavést, ale žena pokoj nedala, on se jí bál, a proto se smutným srdcem jednoho dne dětem řekl:
„Vezměte si džbánečky, půjdete dnes se mnou do lesa na jahody.“ Děti radostí skákaly, vzaly hned džbánečky a s otcem do lesa se ubíraly. Když přišli hluboko do lesa, zavedl je otec na velkou mýtinu plnou jahod, kde se vše jen červenalo, a řekl jim: „No, milé moje děti, tuto sbírejte si jahody, a já tamto půjdu dříví kácet, dokud mě budete slyšet tlouci, budete vědět, že jsem na tom místě.“ Děti dychtivě padly na jahody a otec odešel opodál, přivázal mezi stromoví palici, která větrem pohazována do stromů tloukla, jako když dříví kácí. Když tak děti ošálil, vrátil se domů a děti v lese nechal.
Když měly děti plné již džbánky a dosyta se najedly, začaly myslit, aby se k otci podívaly. - I šly tam, odkud se po chvílích udeření palice ozývalo, ale nenašly tátu, jen jeho palice visela na stromě. „Kdepak jen náš tatínek bude, snad šel domů a nás tu nechal,“ řekl Honzíček. - „Ale copak si to myslíš, však on tatínek někde bude a přijde zajisté pro nás, jen tu buďme,“ řekla Maruška.
A tedy čekali a z dlouhé chvíle jedli zase jahody ze džbánku, až byly džbánky prázdné - museli je tedy zase naplnit, a tak jim ušla chvíle. Než začalo se stmívat, přestal tlukot palice a dětem bylo úzko, i vzaly džbánky a šly hledat otce.

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:49 Stránka 89

„Sluníčko se níží, k večeru se blíží, táto, pojd'te domů!“ volaly lesem, ale žádného ohlasu neslyšely.
„To jsme už, milý Honzíčku, zabloudili a tatínka nenajdeme; musíme tu zůstat přes noc,“ řekla Maruška; ona byla starší a moudřejší.
„Ale já se bojím,“ Honzíček na to.
„No, tedy počkej, já vylezu na strom, jestli uvidím nějaké světlo, a v tu stranu bychom se potom dali,“ těšila ho Maruška a hned taky na strom lezla.
Ze stromu dívala se kolem dokola, když viděla zdaleka světylko, zavolala na Honzíčka, aby se už nebál, slezla dolů a v tu stranu, kde světlo viděla, se dali. I přišli z lesa ven, na zelenou louku; na té louce viděli hezkou chaloupku, a ta chaloupka byla perníková. Šli až k okénku, koukli dovnitř a viděli tam sedět starou bábu a dědka.
„Počkej,“ řekl Honzíček, „já vlezu na střechu, ulomím kus perníčku a budem se mít dobře.“
„A jestli na nás přijdou,“ Maruška se strachovala - ale Honzíček byl už na střeše a loupal perníček a Marušce dolů házel.
I poslala bába dědka, aby se šel podívat, že se jí zdá, jako by někdo loupal perníček. Šel dědek ven a ptá se: „Kdopak to na mé střeše loupá perníček?“
„I ne, dědečku, to větříček,“ tenkým hlasem odpověděla Maruška pod oknem - a dědek se spokojil. Děti se byly najedly a pod oknem se uhnízdily k spánku.
Ráno si vlezl zase Honzíček na střechu, aby si uloupnul kus perníčku, a bába zase poslala dědka se podívat. - Maruška chtěla zase dědečka odbýt, ale on je viděl a šel to bábě povědít.
„Chutě, Honzíčku, musíme utéct, sice bude s námi zle,“ volala Maruška na Honzíčka, neboť slyšela, jak bába dědka posílá, aby jí ty děti přivedl, že si je upeče. - Honzíček skočil ze střechy,

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:49 Stránka 90

Maruška ho chytla za ruku a utíkali, co mohli a kam je oči vedly, a dědek se hnal za nimi, ale že byl tlustý a nemotorný, ne-mohl jim přece stačit. Než nebyly by mu dětičky utekly, kdyby se tu byla pojednou žena nevyskytla na lenném poli.
„Prosím vás, panímámo, povězte nám, kudy bychom se dali; zlý dědek z perníkové chaloupky nás honí, chtějí nás upéct, že jsme jim kousek střechy uloupli."
„Tuto se dejte do lesa, tou cestičkou, však já dědka zdržím," řekla plečka a ukazovala dětem do lesa.
Děti utíkaly dále a za chvíli přiběhl dědek a silně odfukoval.
„Osobo," ptal se plečky, „neviděla jste tudy jít děti?"
„Pleju len," odpověděla žena, jako by mu byla nerozuměla.
„Osobo, já se vás ptám, jestli jste tudy viděla jít děti."
„Až vypleju a uzraje, budem trhat."
„Osobo, rozumějte pak, ptám se vás, jestli jste viděla tudy jít děti."
„Až vytrháme, budem drhnout semeno a pak len močit."
„Osobo, cožpak nerozumíte, ptám se vás, viděla-li jste tudy jít děti."
„Po vymočení prostírat a v peci sušit."
„Osobo, vy jste snad hluchá, ptám se vás, viděla-li jste tudy jít děti."
„Nu, a po vysušení budeme třít a po vytření vochlovat."
„Osobo, neslyšíte, ptám se vás, viděla-li jste tudy jít děti."
„Tak; nu, a po vochlování budem nadívat na kužele a příst."
„Osobo, co mi do toho, ptám se vás, viděla-li jste tudy jít děti."
„Až napředem pěkných tenkých přadýnek, budem soukat."
„Osobo, osobo, ptám se vás, viděla-li jste tudy jít děti."
„Až nasoukáme, budem tkát pěkné tenké plátno."
„Osobo, co je mi do plátna, ptám se vás, viděla-li jste tudy jít děti."

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:49 Stránka 91

„Až utkáme, budem bílit, až vybílíme, budem stříhat a šít košile, košilky, šátky a stužky, sukně a zástěrky.“
„Osobo, cožpak si na uších sedíte, ptám se vás, viděla-li jste tudy jít děti.“
„A tak, co s tím budem dělat? - Nu, budem se do toho odívat a nosit se čistě bíle.“
„Osobo, prosím vás, neviděla jste tudy jít děti?“
„Až to roztrháme? - Nu, pak to podpálíme, uděláme z toho troud. Nu, do troudu budem pak křesat tak dlouho, dokud vydá živou jiskřičku a boží ohníček ho nestráví. Boží ohníček rozejde se v dým, dým pak v povětří, a to je konec mé řeči.“
„Osobo, já se vás na to neptal, ptám se vás, neviděla-li jste tudy jít děti.“
„Děti, nu to jste měl hned říct, bodejť neviděla, ba viděla, šly tamtudy tou cestičkou po polích, a přímo k tomu potoku, co ty vrby jsou. Ale už je nedohoníte, skákaly jak poštolky,“ při těch slovech ukázala žena dědkovi na opačnou stranu, kudy byla dříve děti poslala. Dědek to poznal, zlostí odplivnul a zpátky domů šel, a když odešel, i žena z pole zmizela a děti přišly domů.

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:49 Stránka 92

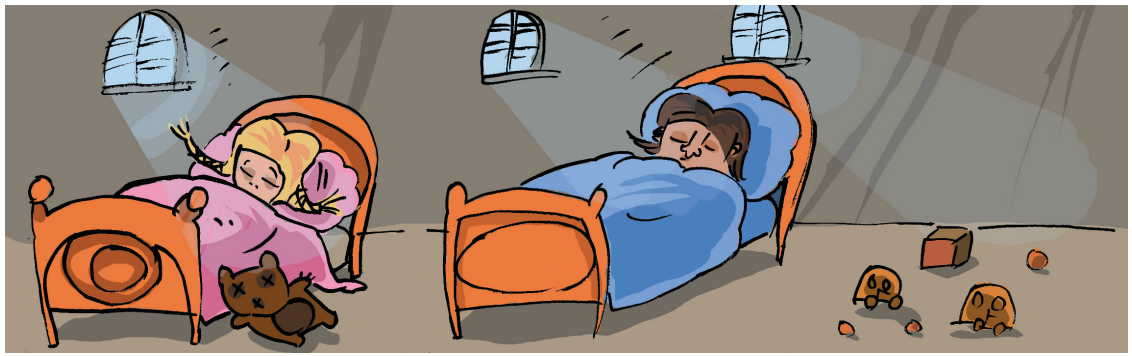

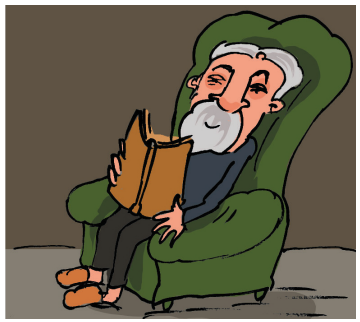

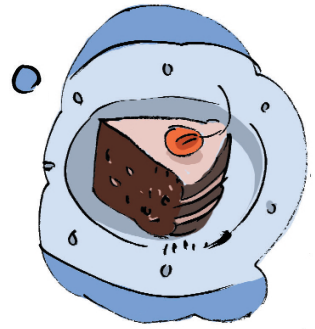

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:49 Stránka 93

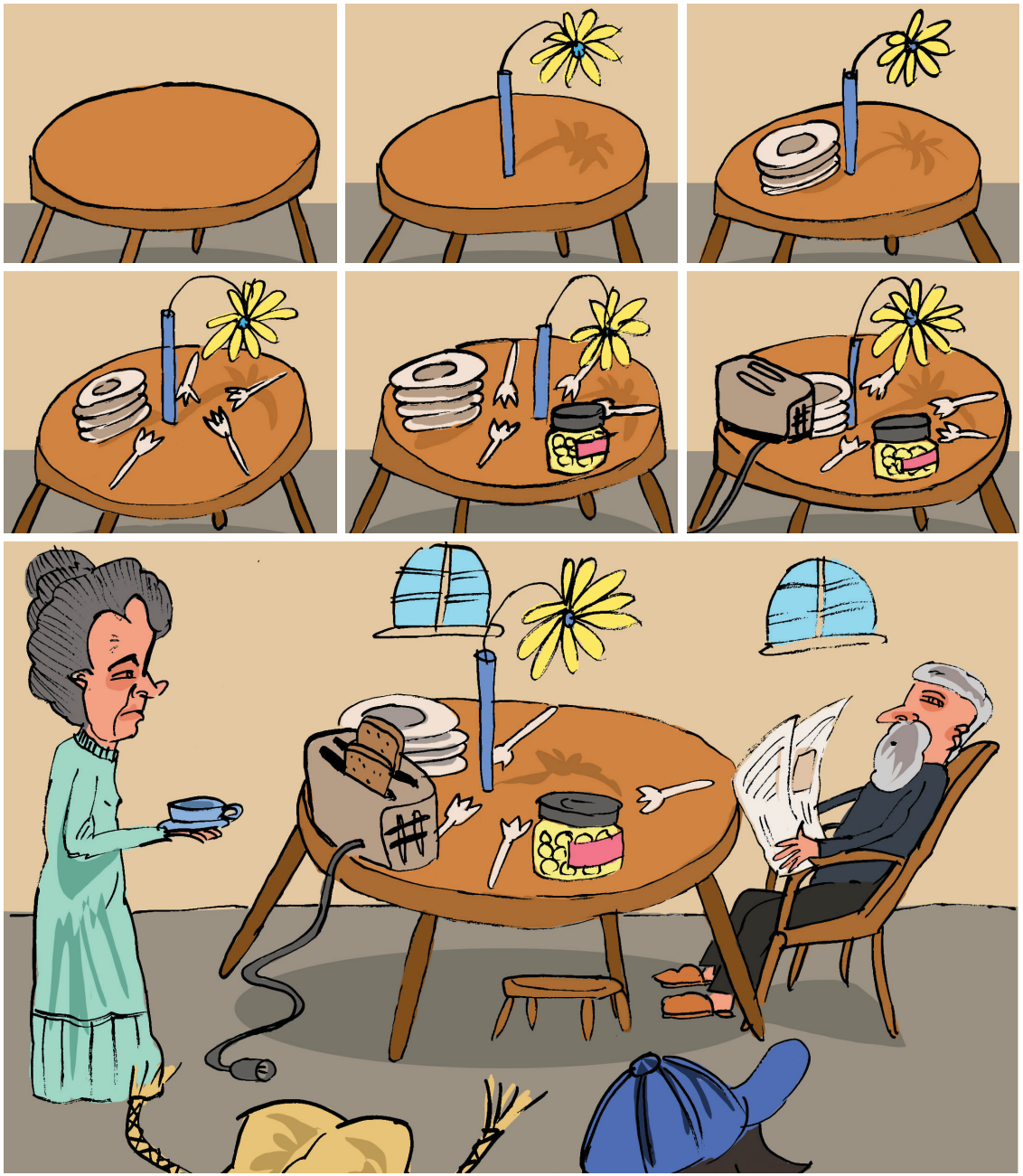

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:50 Stránka 94

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:50 StrÆnka 95

VNITŘEK.qxd 14.4.2006 17:50 Stránka 96

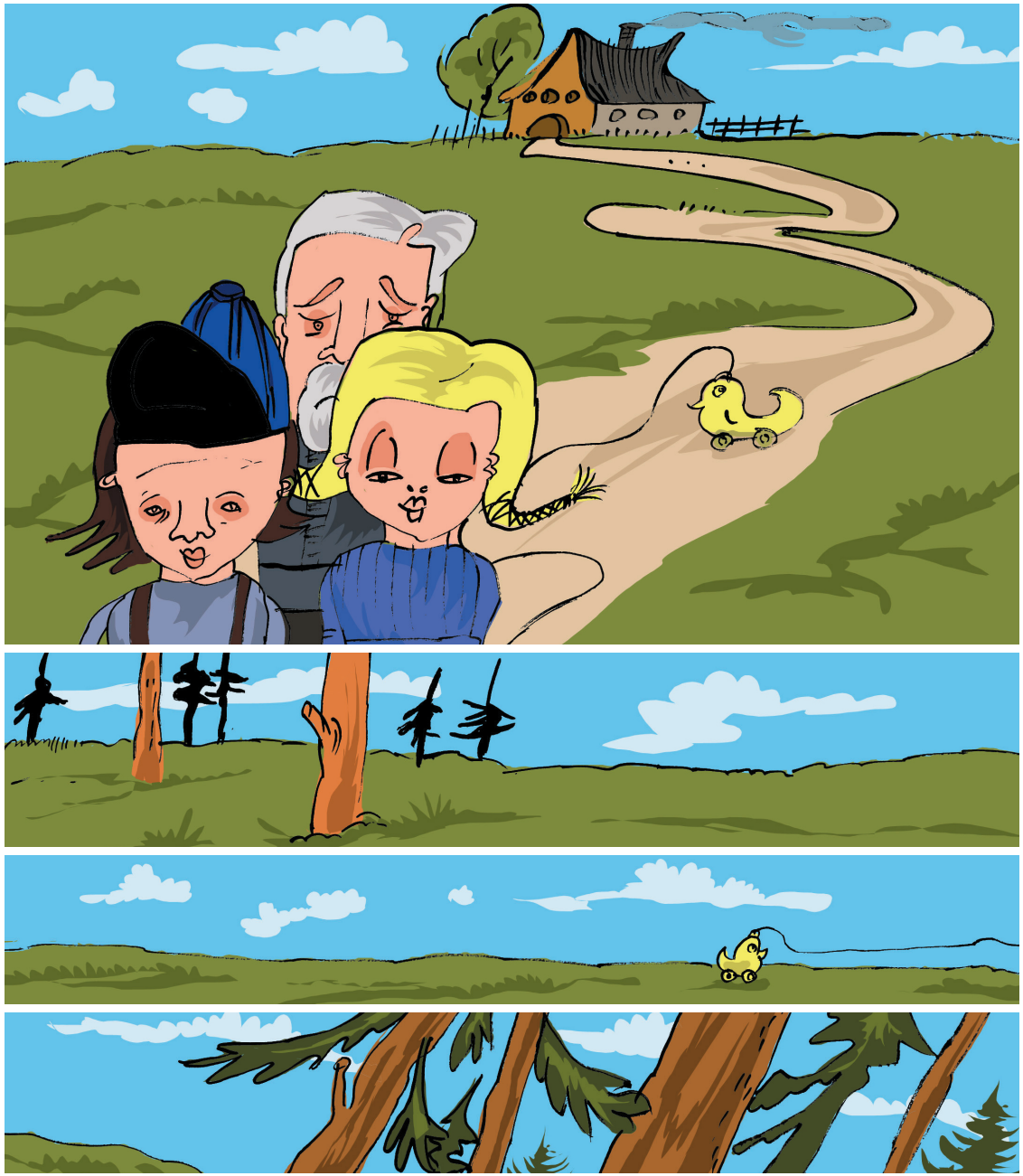

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:50 Stránka 97

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:50 Stránka 98

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:50 Stránka 99

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:50 Stránka 100

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:51 Stránka 101

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:51 Stránka 102

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:51 Stránka 103

VNITŘEK.qxd 14.4.2006 17:52 Stránka 104

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:52 Strænka 105

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:52 Stránka 106

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:52 Stránka 107

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:52 Stránka 108

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:52 Stránka 109

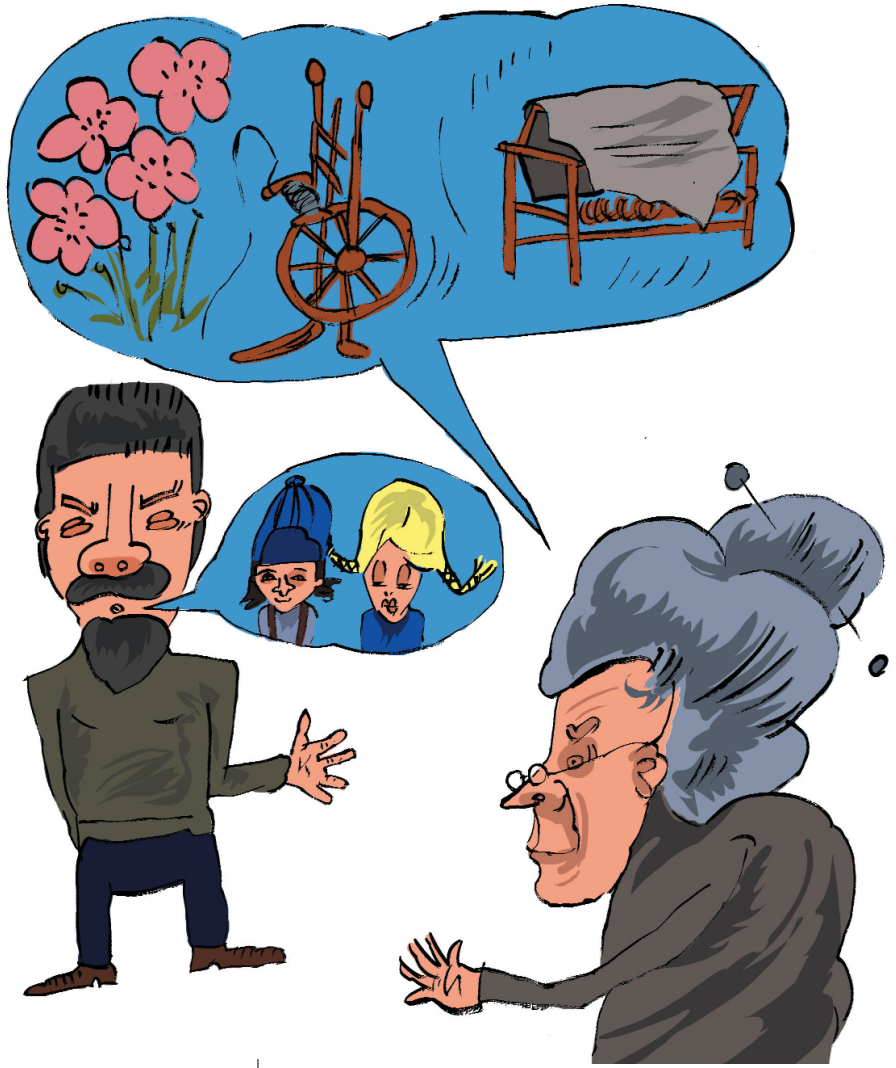

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:52 Stránka 110

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:52 Stránka 111

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:52 Stránka 112

VNITŘEK.qxd 14.4.2006 17:53 Stránka 113

Hrnečku, vař!

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:53 Stránka 114

HRNEČKU, VAŘ!

V jedné vsi byla jedna chudá vdova a měla jednu dceru. Zůstávaly v staré chalupě s doškovou, roztrhanou střechou a měly na půdě několik slepic. Stará chodila v zimě do lesa na dříví, v létě na jahody a na podzim na pole sbírat a mladá nosila do města vejce na prodej, co jim slepice snesly. Tak se spolu živily.

Jednou v létě se stará trochu roznemohla a mladá musela sama do lesa na jahody, aby měly co jíst. Vařily si z nich kaši. Vzala hrnec a kus černého chleba a šla. Když měla hrnec plný jahod, přišla v lese k jedné studánce. Tu si k té studánce sedla, vyndala si ze zástěry chléb a začala obědvat. Bylo právě poledne.

Najednou se tu odněkud vzala nějaká stará žena, vypadala jako žebračka, a v ruce držela hrneček. „Ach má zlatá panenko," povídá ta žebračka, „to bych jedla! Od včerejška od rána neměla jsem ani kousek chleba v ústech. Nedala bys mi kousek toho chleba?"

„I pročpak ne," řekla ta holka, „chcete-li, třeba celý; však já domů dojdu. Jen nebude-li vám tuze tvrdý?" A dala jí celý svůj oběd.

„Zaplať pánbůh, má zlatá panenko, zaplať pánbůh! Ale když jsi, panenko, tak hodná, musím ti taky něco dát. Tuhle ti dám ten hrneček. Když ho doma postavíš na stůl a řekneš: ‚Hrnečku, vař!' navaří ti tolik kaše, co budeš chtít. A když budeš myslit, že už máš kaše dost, řekni: ‚Hrnečku, dost!' a hned přestane vařit. Jen nezapomeň, co máš říci." Tu jí ten hrneček podala a najednou se zas ztratila, holka ani nevěděla kam.

Když přišla domů, povídá matce, co se jí v lese přihodilo, a hned postavila hrneček na stůl a řekla: „Hrnečku, vař!" Chtěla zvědět, jestli ji ta žebračka neobelhala. Ale hned se začala v hrnečku ode dna kaše vařit a pořád jí bylo víc a víc, a co by deset

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:53 Stránka 115

napočítal, byl už hrneček plný. „Hrnečku, dost!“ a hrneček přestal vařit.

Hned si obě sedly a s chutí jedly; kaše jako mandle. Když se najedly, vzala mladá do košíčku několik vajec a nesla je do města. Ale musila tam s nimi dlouho na trhu sedět, dávali jí za ně málo; až teprv v samý večer je prodala.

Stará doma nemohla se jí dočkat, už se jí taky chtělo jíst a měla zase na kaši chuť. Vzala tedy hrneček, postavila ho na stůl a sama řekla: „Hrnečku, vař!“ Tu se v hrnečku začala hned kaše vařit, a sotva se stará otočila, byl už plný.

„Musím si taky pro misku a pro lžíci dojít,“ povídá si stará a jde pro to do komory. Ale když se vrátila, zůstala leknutím jako omráčena: kaše se valila plným hrdlem z hrnečku na stůl, ze stolu na lavici a z lavice na zem. Stará zapomněla, co má říci, aby hrneček přestal vařit. Přiskočila a přikryla hrneček miskou; myslila, že tím kaši zastaví. Ale miska spadla na zem a roztloukla se, a kaše hrnula se neustále dolů jako povodeň. Už jí bylo v sednici tolik, že stará odtud musela do síně utéci; tu lomila rukama a bědovala: „Ach, ta nešťastná holka, co to přinesla! Já jsem si hned pomyslila, že to nebude nic dobrého!“

Za chvilku tekla už kaše ze sedničky přes práh do síně; čím jí bylo víc, tím jí víc přibývalo. Stará už nevěděla kudy kam a vylezla v té ouzkosti na půdu a pořád bědovala, co to ta nešťastná holka přinesla. Zatím ale bylo kaše pořád víc a víc a netrvalo dlouho, valila se už jako mračna dveřmi i oknem na náves na silnici, a kdoví jaký by to bylo vzalo konec, kdyby se byla právě naštěstí mladá nevrátila a nekřikla: „Hrnečku, dost!“ Ale na návsi byl už takový kopec kaše, že sedláci, když tudy večer jeli z roboty domů, už nemohli projet a museli se skrze kaši na druhou stranu prokousat.

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:53 Stránka 116

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:53 Strænka 117

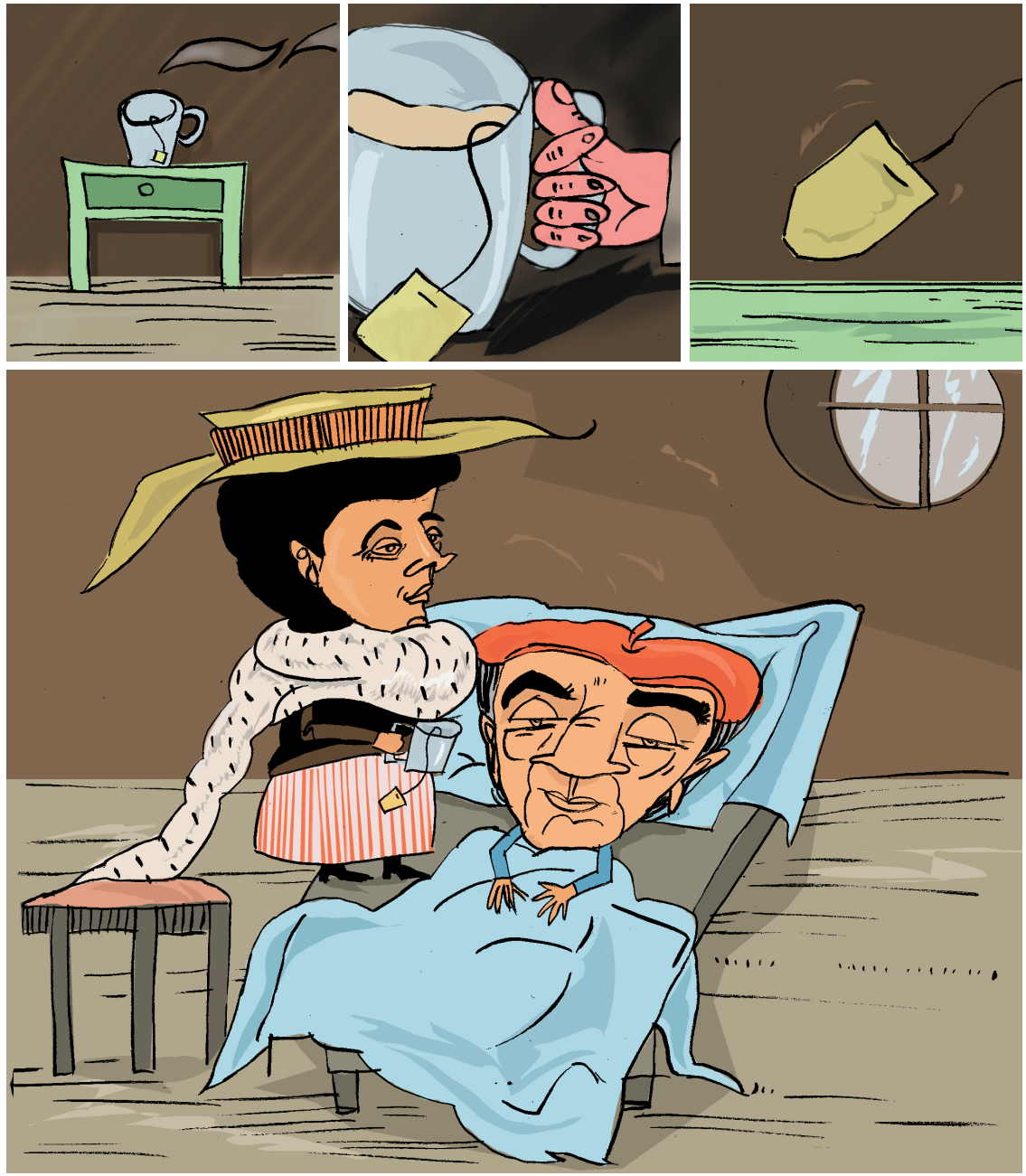

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:53 Stránka 118

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:53 Stránka 119

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:53 Stránka 120

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:53 Stránka 121

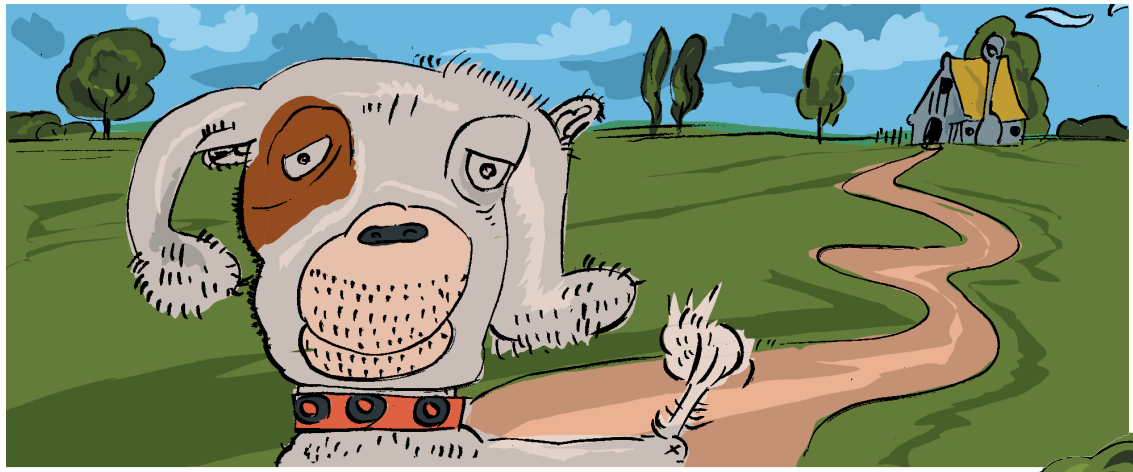

VNITŘEK.qxd 14.4.2006 17:53 Stránka 122

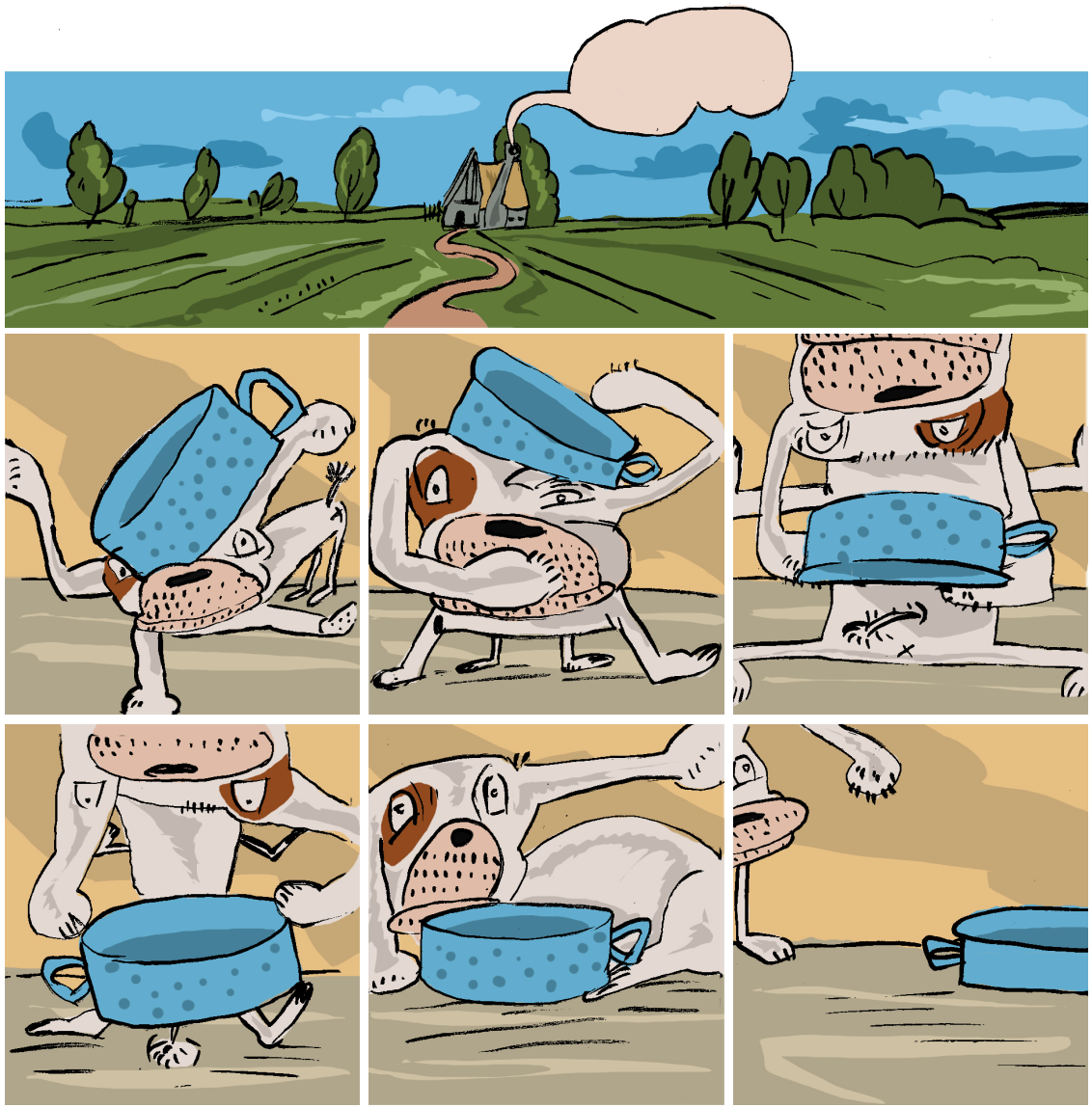

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:53 Stránka 123

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:54 Stránka 124

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:54 Stránka 125

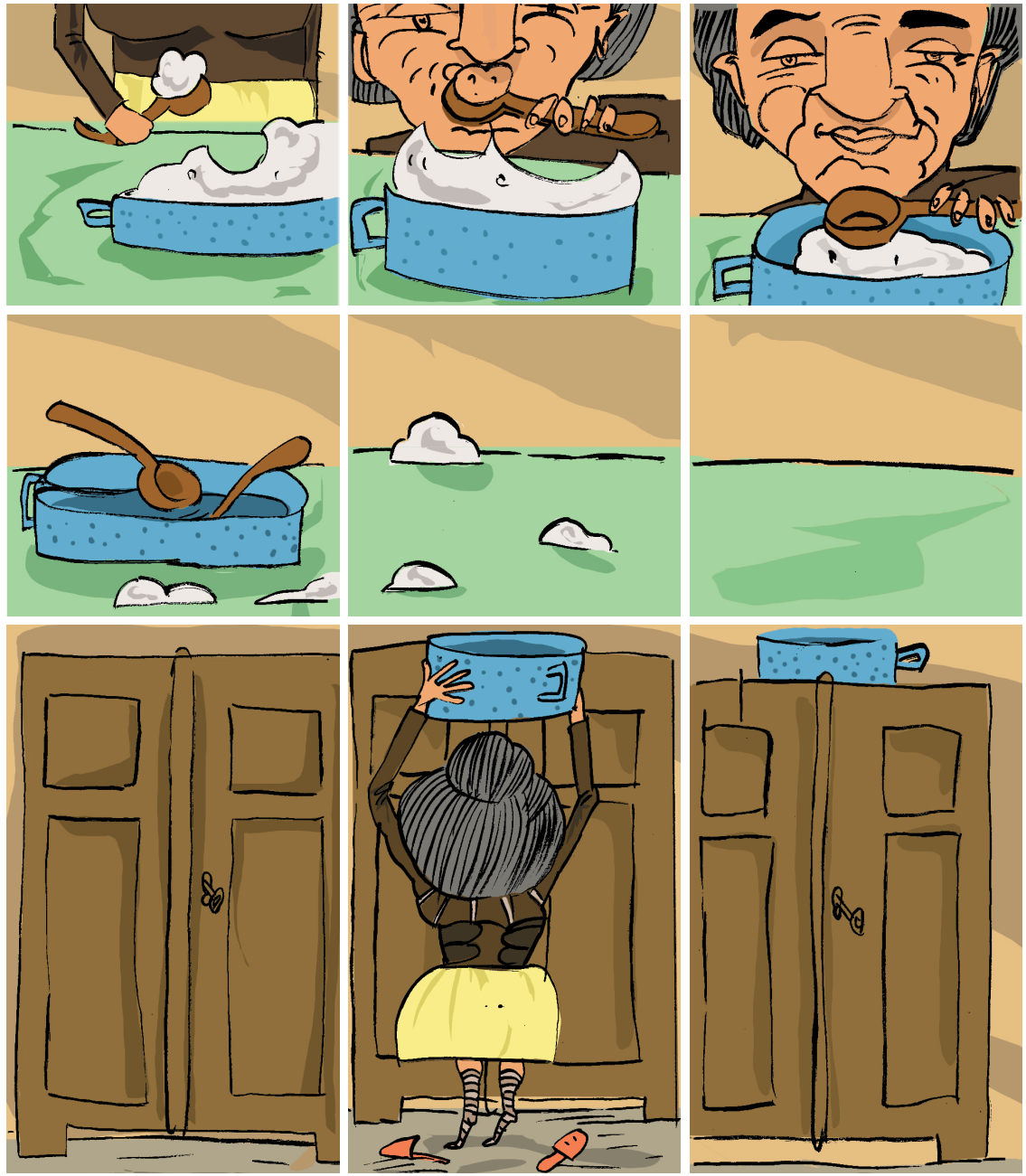

VNITŘEK.qxd 14.4.2006 17:54 Stránka 126

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:54 Stránka 127

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:54 Strænka 128

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:54 Stránka 129

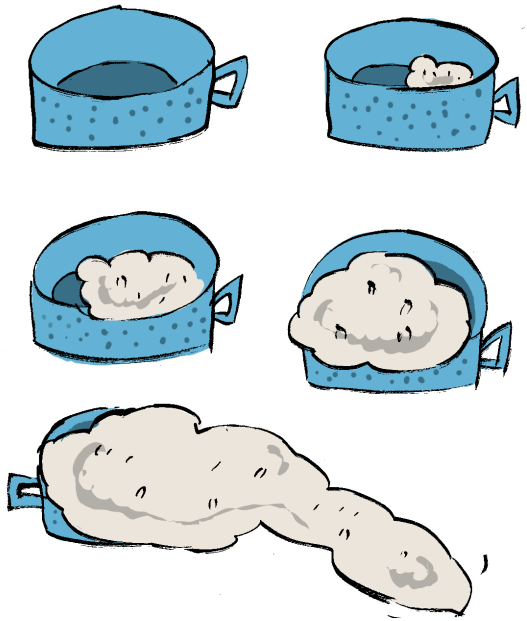

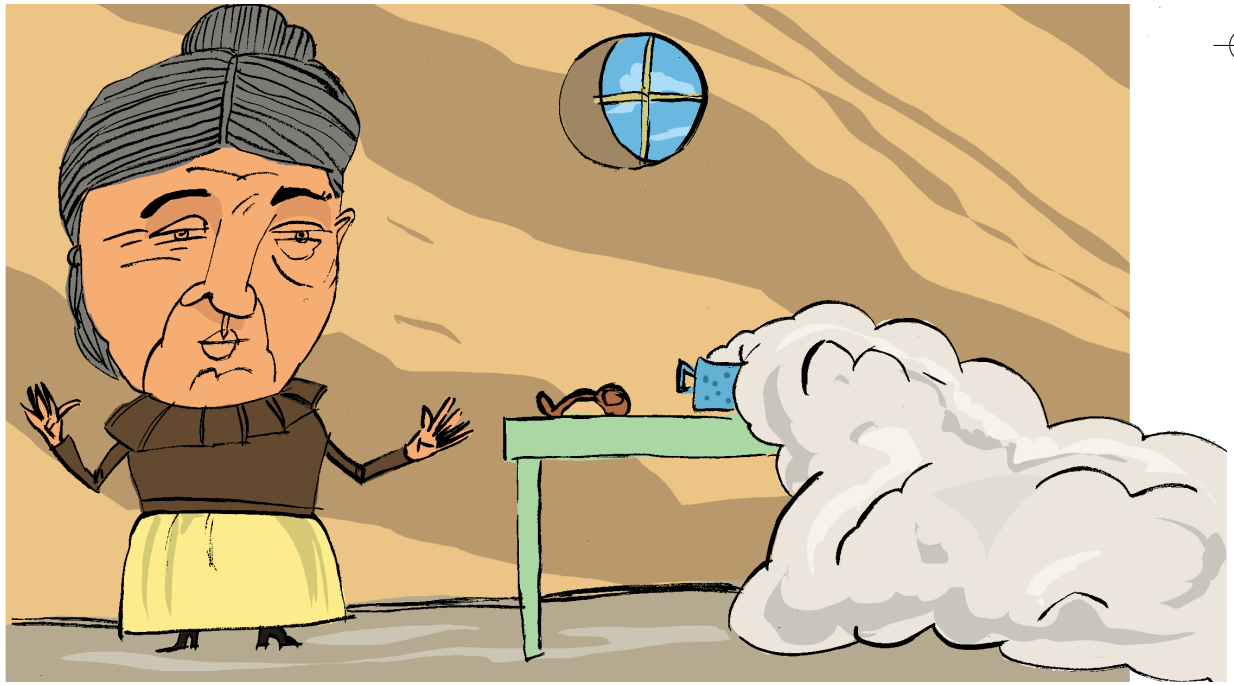

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:54 Stránka 130

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:54 Stránka 131

VNITREK.qxd 14.4.2006 17:54 Stránka 132

Pohádky z Rovaniemi do Prahy

ilustrace Andrea Součková
text pohádek Božena Němcová, Karel Jaromír Erben, sbírka finských lidových pohádek
vydání první
místo a rok Praha 2006
náklad jeden výtisk